

ВТОРО ЗАКОНИЕ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34				

ГЛАВА 1

Ето думите, които Моисей говори на целия Израил оттатък {На изток от.} Иордан, в пустинята, на полето срещу Суф, между Фаран, Тофол, Лаван, Асирот и Дизаав.

² (Има единадесет дена разстояние от Хорив през пътя на поляната Сиир до Кадисварни).

³ В четиридесетата година, в единадесетия месец на първия ден от месеца, Моисей говори на израилтяните според всичко що Господ му заповяда за тях,

⁴ след като беше поразил аморейския цар Сион, който живееше в Есевон и васанския цар Ог, който живееше в Астарот, в Едраи.

⁵ Оттатък {На изток от.} Иордан в Моавската земя, почна Моисей да изяснява този закон, като казваше:

⁶ Господ нашият Бог ни говори на Хорив, казвайки: Доволно сте седели на тази планина.

⁷ Обърнете се, тръгнете по пътя си та идете към планинските страни на аморейците и към всичките им съседни места в полето, в поляната в долините, и към юг, и към крайморията в земята на ханаанците, и към Ливан до голямата река, реката Ефрат.

⁸ Ето, Аз турям пред вас тази земя; влезте та завладейте земята, за която Господ се е клел на бащите ви, на Авраама, Исаака и Якова, че ще я даде на тях и на потомството им подир тях.

⁹ В онова време ви говорих, казвайки: Аз сам не мога да ви нося.

¹⁰ Господ вашият Бог ви е умножил; и, ето, днес по множество вие сте като звездите на небето.

¹¹ (Господ Бог на бащите ви да ви умножи хиляда пъти повече отколкото сте сега, и да ви благослови според както ви е обещал!)

¹² Как ще мога аз сам да нося тази тежота - вас, и товара от вас и вашите препирни?

¹³ Изберете измежду племената си мъже мъдри, разумни и познати; и аз ще ги поставя началници над вас.

¹⁴ И вие в отговор ми рекохте: Това, което каза ти, добро е да го направим.

¹⁵ Прочее, взех началниците на племената ви, мъдри и познати мъже, и ги поставих началници над вас, хилядници, стотници, петдесетници, десетници и надзиратели на племената ви.

¹⁶ И в онова време заръчах на съдиите ви, като казах: Изслушвайте съдебните дела на братята си, и съдете праведно между човека и брата му и чужденеца, който е при

него.

17 В съда да не гледате на лице; да изслушвате малкия, както големия; да се не боите от човешко лице, защото съдът е Божий. И всяко дело, което е много мъчно за вас, отнасяйте до мене, и аз ще го изслушвам.

18 И в онова време заповядах ви всичко, което трябваше да вършите.

19 Като отпътувахме от Хорив, преминахме цялата оная голяма и страшна пустиня, която видяхте, и се отправихме към планинските страни на аморейците, според както Господ нашият Бог ни заповяда, и дойдохме до Кадис-варни.

20 И рекох ви: Дойдохте до планинските страни на аморейците, които ни дава Господ нашият Бог.

21 Ето, Господ твоят Бог туря пред тебе тая земя; върви напред, завладей я както ти е говорил Господ Бог на бащите ти; не бой се и да не те е страх.

22 Тогава вие всички дойдохте при мене и рекохте: Да изпратим мъже пред нас, за да съгледат за нас земята, и да ни донесат известие, по кой път да отидем в нея, и в кои градове да идем.

23 Това ми беше угодно: за това избрах от вас дванадесет мъже, по един мъж от всяко племе.

24 И те като тръгнаха възкачиха се на поляната, и, пристигнали до долината Есхол, я съгледаха.

25 И взеха в ръцете си от плодовете на земята, та ни донесоха: донесоха ни и известие, като казаха: Земята, която Господ нашият Бог ни дава, е добра.

26 Но вие отказате да вървите напред, а се възпротивихте на повелението на Господа вашия Бог.

27 Роптахте в шатрите си и рекохте: Понеже ни мразеше Господ, за това ни изведе из Египетската земя, за да ни предаде в ръцете на аморейците и да ни изстреби.

28 Къде да вървим ние напред? Нашите братя ни обезсърчиха, понеже рекоха: Людете са по-големи и по-високи от нас; градовете са големи и укрепени до небето; още и видяхме там Енаковите потомци.

29 Но аз ви рекох: Да се не ужасявате и да се не боите от тях.

30 Господ вашият Бог, Който върви пред вас, Той ще се бие за вас, също както стори за вас пред очите ви в Египет

31 и в пустинята, гдето ти видя как Господ твоят Бог те е носил, както човек носи сина си, през целия път, по който ходихте, догде стигнахте на това място.

32 А относно това вие не повярвахте Господа вашия Бог.

33 Който вървеше пред вас в пътя, за да ви търси място, где да поставите стан, нощем с огън, за да ви показва пътя, по който трябваше да вървите, а денем с облак.

34 А Господ чу гласа на думите ви, и като се разгневи закле се, казвайки:

35 Ни един от човеците на това зло поколение няма да види добрата земя, за която се клех, че ще я дам на бащите ви,

36 освен Халев Ефониевият син; той ще я види, и нему и на потомците му ще дам земята, на която стъпи, защото напълно последва Господа.

37 Па и на мене се разгневи Господ, поради вас, като каза: Нито ти ще влезеш там;

38 Исус Навиевият син, който ти слугува, той ще влезе там. Насърчи го, защото той ще даде земята за наследство на Израиля.

39 При това, малките ви, за които казахте, че ще бъдат разграбени и чадата ви, които

днес не познават още добро или зло, те ще влязат там, и на тях ще дам земята и те ще я владеят.

⁴⁰ Вие се върнете та идете в пустинята по пътя за Червеното море.

⁴¹ Тогава в отговор ми рекохте: Съгрешихме против Господа; ние ще вървим напред и ще воюваме според всичко, каквото ни заповяда Господ нашият Бог. И препасахте всеки войнишките си оръжия и се надпреварвахте да се изкачвате на поляната.

⁴² А Господ ми рече: Кажи им: Да се не изкачвате нито да воювате, защото Аз не съм всред вас, да не би да бъдете поразени пред неприятелите си.

⁴³ Така ви говорих; но вие не послушахте, а престъпихте Божиата заповед и надменно се изкачихте на поляната.

⁴⁴ Тогава аморейците, които живеяха на оная поляна, излязоха против вас, гониха ви, както правят пчелите, и поразиха ви в Сиир и до Орма,

⁴⁵ И като се върнахте плакахте пред Господа; но Господ не послуша гласа ви нито ви даде ухо.

⁴⁶ Така стояхте в Кадис дълго време, според колкото дни прекарахте там.

ГЛАВА 2

Тогава се върнахме та пътувахме в пустинята през пътя за Червеното море, според както Господ беше ми говорил; и дълго време обикаляхме поляната Сиир.

² После Господ ми говори казвайки:

³ Доволно сте обикаляли тая поляна; върнете се към север.

⁴ И заповядай на людете, като им кажеш: Ще минете през пределите на братята си исавците, които живеят в Сиир, и те ще се убоят от вас. За това, внимавайте добре;

⁵ да се не биете с тях, понеже няма да ви дам от земята им ни една стъпка от нога, защото на Исава дадох поляната Сиир за владение.

⁶ С пари да купувате от тях храна да ядете, още и с пари да купувате от тях вода да пиете;

⁷ защото Господ твоят Бог те е благословил във всичките дела на ръцете ти; познал е пътуването ти през тая голяма пустиня; през тия четиридесет години Господ твоят Бог е бил с тебе; не си останал лишен от нищо.

⁸ Така минахме покрай братята си исавците, които живеяха в Сиир, през пътя по полето от Елат и от Есион-гавер. Върнахме се та минахме през пътя по Моавската пустиня.

⁹ Тогава Господ ми каза: Да не досаждате на моавците, нито да воювате с тях, защото няма да ти дам да владееш нищо от земята им, понеже на Лотовите потомци дадох Ар за владение.

¹⁰ (А по-напред живеяха там емимите, люде велики и многочислени и високи като енакимите.

¹¹ И те, като енакимите, се считаха исполини; но моавците ги наричат емими.

¹² Също и хорейците живеяха по-напред в Сиир; но исавците ги заместваха, изстребиха ги от пред себе си и се заселиха на мястото им, както направи Израил в земята на своето наследство, която им даде Господ.)

¹³ Станете сега та преминете потока Заред. И така, преминахме потока Заред.

¹⁴ Времето, през което пътувахме от Кадис-варни догде преминахме потока Заред, беше тридесет и осем години, догде се довърши изсред стана цялото поколение на

воюващите мъже, както им се кле Господ.

15 Още Господната ръка беше против тях, за да ги изтреби изсред стана догде се довършиха.

16 А като се довършиха и измряха всичките воюващи мъже изсред людете,

17 Господ ми говори, казвайки:

18 Днес ти ще преминеш Ар, моавската граница;

19 и като се приближиш срещу амонците, не им досаждай нито да воюваш с тях, защото няма да ти дам да владееш нищо от земята на амонците, понеже на Лотовите потомци я дадох за владение.

20 (Също и тя се считаше земя на исполините: исполини по-напред живееха там, а амонците ги наричат замзумими;

21 люде велики и многочислени и високи, като енакимите; но Господ ги изтреби от пред тях; и те ги заместиха и заселиха се на мястото им;

22 за тях направи, както направи за исавците, които живееха в Сиир, когато изтреби хорейците от пред тях, и те ги заместиха и заселиха се на мястото им, гдето са и до днес;

23 и кафторците излязоха из Кафтор та изтребиха авейците, които живееха в села дори до Газа, и заселиха се на мястото им.)

24 Станете, тръгнете и преминете потока Арнон; ето, предавам в ръката ти асорееца Сион, цар на Есевон, и земята му; почни да я завладяваш, и бий се с него.

25 Днес ще почна да всявам трепет и страх от тебе върху всичките племена под цялото небе; като чуят за тебе те ще се разтреперят и ще се ужасяват от тебе.

26 И изпратих посланици от пустинята Кедемот при есевонския цар Сион с мирни думи, да кажат:

27 Нека замина през земята ти; право из друма ще вървя; няма да се отбия ни наядсно ни наляво.

28 С пари ще ми продадеш храна, за да ям, и с пари ще ми дадеш вода да пия; само с нозете си да замина,

29 (както ми сториха исавците, които живеят в Сиир, и моавците, които живеят в Ар), догде мина през Иордан в земята, която Господ нашият Бог ни дава.

30 Обаче есевонският цар Сион не склони да заминем през земята му; понеже Господ твоят Бог закорави духа му и вкамени сърцето му, за да го предаде в ръцете ти, както е и до днес.

31 А Господ ми рече: Ето, започнах да ти предавам Сиона и земята му; почни да превземаш земята му, за да я наследиш.

32 Тогава Сион излезе против нас, той и всичките му люде, на бой в Яса.

33 И Господ нашият Бог го предаде в ръцете ни; поразихме него, синовете му и всичките му люде.

34 В онова време превзехме всичките му градове, и във всеки град изтребихме мъжете, жените и децата; не оставихме да оцелее ни един.

35 Пленихме за себе си само добитъка и користите на градовете, които превзехме.

36 От Ароир, при устието на потока Арнон, и от града, който е в долината, дори до Галаад не се намери град, който можа да устои против нас; Господ нашият Бог предаде всичките пред нас.

³⁷ Само към земята на амонците ти не си се приближил, ни към местата край потока Явок, ни към планинските градове, ни към коя да е страна, която Господ нашият Бог ни бе запретил.

ГЛАВА 3

Тогава възвихме та отидохме към Васан; и васанският цар Ог излезе против нас, той и всичките му люде, на бой в Едраи.

² А Господ ми рече: Не бой се от него, защото предадох в ръката ти него, всичките му люде и земята му; ще му направиш както направи на аморейския цар Сион, който живееше в Есевон.

³ И така, Господ нашият Бог предаде в ръката ни и васанския цар Ог и всичките му люде; и поразихме го така, че не му оставихме никого да оцелее.

⁴ В онова време превзехме всичките му градове; нямаше град, който не превзехме от тях: шестдесет града, цялата Арговска област, царството на Ога във Васан.

⁵ Всички тия градове бяха укрепени с високи стени, с порти и лостове; и освен тях имаше твърде много неукрепени градове.

⁶ Тях изтрибихме, както сторихме на есевонския цар Сион; изтрибихме всеки град, с мъжете, жените и децата.

⁷ А всичкия добитък и користите на градовете разграбихме за себе си.

⁸ Така, в онова време, взехме от ръцете на двамата аморейски царе земята, която е оттатък {На изток от.} Иордан, от потока Арнон до планината Ермон;

⁹ (Ермон сидонците наричат Сирион, а аморейците го наричат Санир);

¹⁰ всичките градове на поляната, целия Галаад и целия Васан, до Салха и Едраи, градове от царството на Ога във Васан.

¹¹ (Защото само васанският цар Ог беше останал от оцелелите от исполините; ето, леглото му беше желязно легло; не е ли то в Рава на амонците? Дължината му беше девет лакътя, и широчината му четири лакътя, според лакътя на мъж.)

¹² И дадох на рувимците и на гадците земята, която превзехме в онова време, от Ароир, който е при потока Арнон и половината от планинските страни на Галаад с градовете му;

¹³ а остатъка на Галаад и целия Васан, царството на Ога, дадох на половината от манасиевото племе, цялата Арговска област, с целия Васан, който се нарича земя на исполините.

¹⁴ Манасиевият потомец Яир взе цялата Арговска област до границите на гесурците и маахатците, и нарече земите по свое име Васан-авот-яир, както се наричат и до днес.

¹⁵ А на Махира дадох Галаад.

¹⁶ Но на рувимците и на гадците дадох от Галаад до потока Арнон, до средата на потока, за граница, и до потока Явок, границата на амонците,

¹⁷ и полето, и Иордан, който им е граница от Хинерот до морето в полето, то ест, Соленото море, под Асдот-фасга на изток.

¹⁸ В онова време ви заповядах, казвайки: Господ вашият Бог ви даде тая земя да я притежавате; за това всички вие храбри мъже минете въоръжени пред братята си израилтяните.

¹⁹ Само жените ви, децата ви и добитъкът ви (защото знай, че имате много добитък)

нека останат в градовете, които ви дадох,

²⁰ догде Господ успокои братята ви както е успокоил и вас, и превземат и те земята, която Господ вашият Бог ще им даде оттатък {На запад от.} Иордан; тогава да се върнете всеки в наследството, което ви дадох.

²¹ В онова време заръчах на Исуса, като му казах: Очите ти видяха всичко що стори Господ вашият Бог на тия двама царе; така ще направи Господ и на всичките царства, към които преминаваш.

²² Да се не боите от тях; защото Господ вашият Бог, Той воюва за вас.

²³ В онова време се молих Господу, казвайки:

²⁴ Господи Иеова, Ти си почнал да показваш на слугата Си величието Си и крепката Си ръка; защото кой е тоя бог, на небето или на земята, който може да работи, както Ти работиш и според Твоите мощни дела?

²⁵ Нека премина, моля Ти се, и видя добрата земя оттатък Иордан, оная добра планинска страна и Ливан.

²⁶ Но Господ понеже бе се разгневил на мене поради вас, не ме послуша; и Господ ми рече: Стига ти; да Ми не продумаш вече за това.

²⁷ Възкачи се на върха на Фасга, и дигни очи към запад и север, към юг и изток, та гледай земята с очите си; защото няма да преминеш тоя Иордан.

²⁸ И заръчай на Исуса, насърчи го и укрепи го; защото той ще мине пред тия люде, и той ще им раздели за наследство земята, която ще видиш.

²⁹ И така, седяхме в долината срещу Вет-фегор.

ГЛАВА 4

Сега слушай, Израилю, повеленията и съдбите, които ви уча да вършите, за да живеете, и да влезете и наследите земята, която ви дава Господ Бог на бащите ви.

² Да не притурите нещо на думите, които ви заповядвам, нито да отнемате от тях, за да пазите заповедите на Господа вашия Бог, които ви заповядвам.

³ Очите ви са видели що направи Господ, поради Ваалфегора; защото Господ вашият Бог изстреби изсред вас всичките човеци, които се поведоха по Ваалфегора.

⁴ А вие, които сте се привързали при Господа вашия Бог, всички сте живи днес.

⁵ Ето, аз ви научих повеления и съдби, според както Господ моят Бог ми заповяда, за да вършите според тях в земята, в която влизате да я наследите.

⁶ И тъй, пазете и вършете ги; защото това е мъдростта ви и благоразумието ви пред очите на племената, които, като чуят за всички тия повеления, ще рекат: Ето, мъдри и разумни люде са тия на тоя велик народ.

⁷ Защото кой народ е толкова велик щото да има бог тъй близо при себе си, колкото е Иеова нашият Бог близо при нас всеки път, когато Го призоваваме?

⁸ Или кой народ е толкова велик щото да има такива справедливи повеления и съдби, какъвто е целият тоя закон, който излагам пред вас днес?

⁹ Само внимавай на себе си и пази добре душата си, да не би да забравиш делата, които очите ти са видели, и да не би да се изгубят от сърцето ти, през всичките дни на живота ти; но предавай ги на чадата си и на внуците си;

¹⁰ предавай им за деня, в който ти застана пред Господа твоя Бог на Хорив, когато Господ ми каза: Събери Ми людето, и ще ги направя да чуят думите Ми, за да се научат да се боят от Мене през всичкото време догдето живеят на земята, и те да

учат чадата си на това.

11 Вие се приближихте и застанахте под планината; и планината гореше в огън до сред небето, и имаше тъмнина, облак и мрак.

12 Тогава Господ ви говори изсред огъня; вие чухте гласа на думите, но не видяхте никакъв образ; само глас чухте.

13 И Той ви изяви завета Си, който ви заповяда да вършите, сиреч, десетте заповеди; и написа ги на две каменни плочи.

14 И в онова време Господ ми заповяда да ви науча повеления и съдби, за да ги вършите в земята, към която преминавате да я притежавате.

15 Прочее, внимавайте добре на себе си, (защото в деня, когато Господ ви говори на Хорив изсред огъня вие не видяхте никакъв образ),

16 да не би да се развратите и си направите идол, подобие на някой образ, подобие на мъж или на жена,

17 подобие на някое животно, което е на земята, подобие на някоя крилата птица, която лети на небето,

18 подобие на нещо, което пълзи по земята, подобие на някоя риба, която е във водите под земята;

19 и да не би, като подигаш очи към небето, и видиш слънцето и луната, звездите и цялото небесно множество, да се мамаш, та да им се кланяш и да служиш на тях, които Господ твоят Бог разпредели на всичките народи под цялото небе.

20 А вас взе Господ и ви изведе из железарската пещ, из Египет, да Му бъдете люде за наследство, както сте и днес.

21 При това, Господ се разгневи на мене поради вас, и закле се да не премина Иордан и да не вляза в оная добра земя, която Господ твоят Бог ти дава за наследство,

22 но да умра в тая земя; аз няма да премина Иордан; а вие ще преминете и ще завладеете оная добра земя.

23 Внимавайте на себе си да не забравяте завета, който Господ вашият Бог направи с вас, да не би да си правите идол, подобие на нещо, което Господ твоят Бог ти е запретил;

24 защото Господ твоят Бог е огън пояждащ, Бог ревнив.

25 Когато ти се родят чада и внуци, ако, като живеете дълго време на земята, се развратите и направите идол, образ на нещо и вършите зло пред Господа твоя Бог и Го разгневите,

26 днес викам небето и земята да свидетелствуват против вас, че непременно скоро ще изчезнете от земята, за превземането на която вие преминавате Иордан; няма да живеете дълго време в нея, а съвсем ще бъдете изтребени.

27 Господ ще ви разпръсне между племената, и ще останете малочислени между ония народи, всред които Господ ще ви отведе.

28 Там ще служите на богове, дело на човешки ръце, на дърво и камък, които нито виждат нито чуват, нито ядат нито миришат.

29 Но ако от там потърсите Господа твоя Бог, всеки от вас ще го намери, ако го потърси с цялото си сърце и с цялата си душа.

30 Когато се намериш в скръб, и всичко това те постигне, ако най-последно {Еврейски: в последните дни.} се обърнеш към Господа твоя Бог и послушаш гласа Му,

31 то, понеже Господ твоят Бог е Бог милостив, Той няма да те остави, нито ще те изтреби, нито ще забрави завета, за който се е клел на бащите ти.

- 32** Защото попитай сега за миналите времена, които бяха преди тебе, от деня когато Бог създаде човека на земята, и попитай от единия край на небето до другия: ставало ли е такова нещо, като това велико дело, или чувало ли се е подобно на него?
- 33** Люде чули ли са някога Божия глас да говори изсред огън, както ти си чул, и да останат живи?
- 34** Или предприел ли е Бог да дойде и вземе за себе си народ изсред друг народ, чрез изпитни, знамения и чудеса, и чрез бой, чрез силна ръка, чрез издигната мишца, и чрез големи ужаси, според всичко, което Господ вашият Бог е сторил за вас в Египет пред очите ви?
- 35** На тебе се даде да видиш това, за да познаеш, че Иеова, Той е Бог, и няма друг освен Него.
- 36** За да те научи, Той те направи да чуеш гласа Му от небето, и показа ти на земята великия Си огън, и ти чу думите Му изсред огъня.
- 37** И понеже Той обичаше бащите ти, за това избра тяхното потомство след тях, и с присъствието Си чрез голямата Си сила те изведе из Египет,
- 38** за да изгони от пред тебе народи по-големи и по-силни от тебе, да те въведе в земята им и да ти я даде в наследство, както прави днес.
- 39** Познай, прочее, днес и вложи в сърцето си, че Иеова е Бог на небето горе и на земята долу; няма друг.
- 40** И пази повеленията Му и заповедите Му, които днес ти заповядвам, за да благоденствуваш, ти и потомците ти след тебе, и за всегда да се продължат дните ти на земята, която Господ твоят Бог ти дава.
- 41** Тогава Моисей отдели три града оттатък {На изток от.} Иордан към изгрева на слънцето,
- 42** за да прибягва там оня убиец, който убие ближния си по погрешка, без да го е мразил по-напред, и като побегне в един от тия градове, да остане жив.
- 43** Те бяха: Восор в пустинята, в полянската земя на рувимците, Рамот в Галаада, в земята на гадците и Голан във Васан, в земята на манасийците.
- 44** И ето законът, който Моисей изложи пред израилтяните;
- 45** ето, заявленията, повеленията и съдбите, които Моисей изказа на израилтяните, когато бяха излезли из Египет
- 46** оттатък Иордан, в долината срещу Вет-фегор, в земята на аморейския цар Сион, който живееше в Есевон, когато Моисей и израилтяните поразиха, след като бяха излезли из Египет,
- 47** като превзеха земята му и земята на васанския цар Ог, двамата аморейски царе, които бяха оттатък Иордан към изгрева на слънцето,
- 48** от Ароир, който е при устието на реката Арнон, до планината Сион (която е Ермон),
- 49** и цялото поле оттатък Иордан на изток, до морето на полето, под Асдот-фасга.

ГЛАВА 5

Моисей повика целия Израил и рече им: Слушай, Израилю, повеленията и съдбите, които изказвам на всеослушание днес, за да ги научите и да внимавате да ги вършите.

- ² Господ нашият Бог направи завет с нас на Хорив.
- ³ Тоя завет Господ не направи с бащите ни, но с нас, които всички сме живи тук днес.
- ⁴ Лице с лице говори Господ с вас на планината изсред огъня,
- ⁵ (а в онова време аз стоях между Господа и вас, за да ви известя Господните думи; защото се уплашихме от огъня, и не се възкачихме на планината), като казваше: -
- ⁶ Аз съм Иеова твоят Бог, Който те изведох из Египетската земя, из дома на робството.
- ⁷ Да нямаш други богове освен Мене.
- ⁸ Не си прави кумир, подобие на нещо, което е на небето горе, или което е на земята доле, или което е във водите под земята;
- ⁹ да не им се кланяш нито да им служиш; защото Аз Господ, твоят Бог, съм Бог ревнив, Който въздавам беззаконието на бащите върху чадата до третото и четвъртото поколение на ония, които Ме мразят,
- ¹⁰ и Който показвам милост към хиляди поколения на ония, които Ме любят и пазят Моите заповеди.
- ¹¹ Не изговаряй напразно Името на Господа твоя Бог; защото Господ няма да счита за безгрешен онзи, който изговаря напразно Името Му.
- ¹² Пази съботния ден, за да го освещаващ, според както Господ твоят Бог ти заповяда.
- ¹³ Шест дена да работиш и да вършиш всичките си дела;
- ¹⁴ а седмият ден е събота на Господа твоя Бог; в него да не вършиш никаква работа, ни ти, ни синът ти, ни дъщеря ти, ни слугата ти, ни слугинята ти, ни волът ти, ни оселът ти, нито някой твой добитък, ни чужденецът, който е отвътре портите ти, за да си почива слугата ти и слугинята ти, както и ти.
- ¹⁵ И помни, че ти беше роб в Египетската земя, и че Господ твоят Бог те изведе от там със силна ръка и издигната мишца; за това Господ твоят Бог ти заповяда да пазиш съботния ден.
- ¹⁶ Почитай баща си и майка си, според както ти заповяда Господ твоят Бог, за да се продължат дните ти и да благоденствуваш на земята, която Господ твоят Бог ти дава.
- ¹⁷ Не убивай.
- ¹⁸ Не прелюбодействуй.
- ¹⁹ Не кради.
- ²⁰ Не свидетелствуй против ближния си лъжливо свидетелство.
- ²¹ Не пожелавай жената на ближния си; ни да пожелаваш къщата на ближния си, ни нивата му, ни слугата му, ни слугинята му, ни вола му, ни осела му, нито какво да е нещо, което е на ближния ти.
- ²² Тия думи Господ изговори на планината на всички вас събрани, изсред огъня, облака и мрака, със силен глас; и друго не притури. После ги написа на две каменни плочи, които даде на мене.
- ²³ А като чухте гласа изсред тъмнината, когато планината гореше в огън, тогава вие, всичките началници на племената ви и старейшините ви, дойдохте при мене и думайте:
- ²⁴ Ето, Господ нашият Бог ни показа славата Си и величието Си, и чухме гласа Му изсред огъня; днес видяхме, че Бог говори с човека, и той остава жив.

- ²⁵ А сега, защо да измрем? - понеже тоя голям огън ще ни пояде; ако чуем още еднъж гласа на Господа нашия Бог, ще измрем.
- ²⁶ Защото кой от всичките смъртни е чул гласа на живия Бог, говорещ изсред огъня, както ние чухме, и е останал жив?
- ²⁷ Пристъпи ти и слушай всичко, което ще рече Господ нашият Бог; а ти ни казвай всичко, що ти говори Господ нашият Бог, и ние ще слушаме и ще изпълняваме.
- ²⁸ И Господ чу гласа на думите ви, когато ми говорехте, и Господ ми рече: Чух гласа на думите, които тия люде ти говориха; добре рекоха всичко що казаха.
- ²⁹ Дано да има у тях такова сърце щото да се боят от Мене и винаги да пазят всичките Ми заповеди, та да благоденствуват вечно, те и чадата им!
- ³⁰ Иди, кажи им: Върнете се в шатрите си.
- ³¹ А ти остани тук при Мене и ще ти кажа всичките заповеди, повеления и съдби, които ще ги научиш, за да ги извършват в земята, която им давам за притежание.
- ³² Да внимавате, прочее, да вършите така, както Господ вашият Бог ви заповяда; да се не отклонявате ни надясно ни наляво.
- ³³ Да ходите по всичките пътища, които Господ вашият Бог ви заповяда, за да живеете и да благоденствувате, и да се продължат дните ви на земята, която ще притежавате.

ГЛАВА 6

- А**ето заповедите, повеленията и съдбите, които Господ вашият Бог заповяда да ви науча, за да ги вършите в земята, към която преминавате, за да я притежавате,
- ² за да се боиш от Господа твоя Бог, да пазиш всичките Му повеления и заповедите Му, които ти заповядвам, ти, синът ти, и внукът ти през всичките дни на живота си, за да ти се продължат дните.
- ³ Чуй, прочее, Израилю, и внимавай да ги вършиш, за да ти бъде добре, и да се размножите много в земята, гдето текат мляко и мед, според както Господ, Бог на бащите ти, ти е обещал.
- ⁴ Слушай, Израилю; Иеова нашият Бог е един Господ;
- ⁵ и да възлюбиш Господа твоя Бог с цялото си сърце, с цялата си душа и с всичката си сила.
- ⁶ Тия думи, които ти заповядвам днес, нека бъдат в сърцето ти;
- ⁷ и на тях да учиш прилежно чадата си, и за тях да говориш, когато седиш в дома си, когато ходиш по пътя, когато лягаш и когато ставаш.
- ⁸ Да ги връзваш за знак на ръката си, и да бъдат като надчелия между очите ти.
- ⁹ И да ги написваш на стълбовете на вратите на къщата си и на портите си.
- ¹⁰ А когато Господ твоят Бог те въведе в земята, за която се е клел на бащите ти, на Авраама, Исаака и Якова, да ти даде големи и хубави градове, които ти не си съградил,
- ¹¹ и къщи пълни с всякакви блага, които не си напълнил, и изкопани кладенци, които не си изкопал, лозя и маслини, които не си насадил, - като ядеш и се наситиш,
- ¹² внимавай на себе си да не забравяш Господа, Който те изведе из Египетската земя, из дома на робството.
- ¹³ От Господа твоя Бог да се боиш, Нему да служиш, и в Неговото Име да се кълнеш.

- ¹⁴ Да не следвате други богове, от боговете на племената, които са около вас,
- ¹⁵ (защото Господ, твоят Бог всред тебе, е Бог ревнив), за да не пламне гневът на Господа твоя Бог против тебе и те изтреби от лицето на земята.
- ¹⁶ Да не изпитвате Господа вашия Бог, както го изпитвахте в Маса.
- ¹⁷ Да пазите прилежно заповедите на Господа вашия Бог, заявленията Му и повеленията Му, които ти заповяда.
- ¹⁸ И да вършиш това, което е право и добро пред Господа, за да ти бъде добре и да влезеш и завладееш добрата земя, за която Господ се е клел на бащите ти,
- ¹⁹ като изгониш всичките си неприятели от пред себе си, според както Господ каза.
- ²⁰ Когато в идните времена синът ти те попита, казвайки: Що значат заявленията, повеленията и съдбите, които Господ нашият Бог ви е заповядал?
- ²¹ Тогава да кажеш на сина си: Бяхме роби на Фараона в Египет; а Господ ни изведе из Египет със силна ръка;
- ²² и Господ показа пред очите ни големи и страшни знамения и чудеса над Египет, над Фараона и над целия му дом;
- ²³ а нас изведе от там, за да ни въведе в земята, за която се е клел на бащите ни и да ни я даде.
- ²⁴ Господ ни заповяда да вършим всички тия повеления и да се боим от Господа нашия Бог, за да ни бъде всякога добре, и за да пази Той живота ни, както прави и днес.
- ²⁵ И това ще ни се счита за правда, ако внимаваме да вършим всички тия заповеди пред Господа нашия Бог, както ни заповяда.

ГЛАВА 7

- К**огато Господ твоят Бог те въведе в земята, в която отиваш да я притежаваш, и изгони много народи от пред тебе, хетейците, гергесейците, аморейците, ханаанците, ферезейците, евейците и евусейците, седем народа по-големи и по-силни от тебе,
- ² и когато Господ твоят Бог ги предаде на тебе та ги поразиш, тогава ги изтреби, като на Бога обречени; да не правиш договор с тях, нито да ги пожалиш;
- ³ да се не жениш между тях, и да не даваш дъщеря си на сина му, нито да вземаш неговата дъщеря за своя син;
- ⁴ защото ще отвърнат синовете ти от да Ме следват, за да служат на други богове, и така ще пламне против вас гневът на Господа, който скоро ще те изтреби.
- ⁵ Но така да им направите: жертвениците им да разорите, кумирите им да изпотрошите, ашерите им да изсечете и изваяните им идоли да изгорите с огън.
- ⁶ Понеже вие сте люде свети на Господа вашия Бог; вас избра Господ вашият Бог да бъдете Нему собствен народ измежду всичките племена, които са по лицето на земята.
- ⁷ Господ не ви предпочете нито ви избра, за гдето сте по-многочислени от всичките други племена; защото вие сте най-малочислени от всичките племена.
- ⁸ Но понеже ви възлюби Господ и за да опази клетвата, с която се е клел на бащите ви, за това Господ ви изведе със силна ръка и ви изкупи от дома на робството, от ръката на египетския цар Фараона.
- ⁹ И тъй, да знаеш, че Господ твоят Бог, Той е Бог, верният Бог. Който пази до хиляда

поколения завета и милостта към ония, които Го любят и пазят заповедите Му;

10 а на ония, които Го мразят, въздава им в лице и ги изстребва; няма да забавя наказанието на онзи, който Го мрази, но ще му въздаде в лице.

11 За това, пази заповедите, повеленията и съдбите, които днес ти заповядвам, за да ги вършиш.

12 И ако слушате тия съдби и ги пазите и вършите, Господ твоят Бог ще пази за тебе завета и милостта, за която се е клел на бащите ти;

13 и ще те възлюби, ще те благослови и ще те умножи; ще благослови и плода на утробата ти и плода на земята ти, житото ти, виното ти и маслото ти, и рожбите от говедата ти и малките от овците ти, в земята, за която се е клел на бащите ти да я даде на тебе.

14 Ще бъдеш благословен повече от всичките племена; не ще има неплоден или неплодна между вас или между добитъка ви.

15 Господ ще отстрани от тебе всяка болест и няма да докара върху тебе ни една от злите египетски болести, които познаваш; но ще ги наложи върху всички ония, които те мразят.

16 За това, да изстребиш всичките племена, които Господ твоят Бог ти предава; околото ти да ги не пожали; и на боговете им да не служиш, защото това ще ти бъде примка.

17 И ако речеш в сърцето си: Тия народи са по-многочислени от мене, как ще мога да ги изгоня? -

18 да се не уплашиш от тях; да помниш добре що направи Господ твоят Бог на Фараона и на всичките египтяни;

19 големите изпитни, които очите ти видяха, знаменията и чудесата, силната ръка и издигнатата мишца, с които Господ твоят Бог те изведе. Така ще направи Господ твоят Бог на всичките племена, от които ти се плашиш.

20 Още Господ твоят Бог ще изпрати и стършели върху тях, догде бъдат изстребени останалите, които са се скрили от тебе.

21 Да се не уплашиш от тях, защото Господ твоят Бог е всред тебе, Бог велик и страшен.

22 И Господ твоят Бог малко по малко ще изгони тия народи от пред тебе; не бива да ги изстребиш изведнъж, за да се не умножат върху тебе полските зверове.

23 Но Господ твоят Бог ще ти ги предаде и ще ги разстройва с голямо разстройство, догде се изстребят.

24 Ще предаде и царете им в ръката ти, и ще заличиш името им под небето; никой не ще може да устои пред тебе догде не ги изстребиш.

25 Кумирите на боговете им изгаряйте с огън; да не пожелаеш да вземеш на себе си среброто или златото, което е върху тях, за да се не впримчиш в него, понеже това е мерзост пред Господа твоя Бог.

26 И да не внасяш в дома си никаква мерзост, за да не станеш обречен на изстребление като нея; съвършено да я мразиш и съвършено да се отвращаваш от нея, защото е обречена на изстребление.

ГЛАВА 8

Внимавайте да вършите всичките заповеди, които днес ви заповядвам, за да живеете, да се умножите и да влезете да завладеете земята, за която се е клел Господ на бащите ви.

- ² И да помниш целия път, по който Господ твоят Бог те е водил през тия четиридесет години из пустинята, за да те смири и да те изпита, за да узнае що има в сърцето ти, дали ще пазиш заповедите Му, или не.
- ³ И те смири, и като те остави да огладнееш, храни те с манна, (която беше храна непозната на тебе и непозната на бащите ти), за да те научи, че човек не живее само с хляб, но че човек живее с всяко слово, което излиза из Господните уста.
- ⁴ Облеклото ти не овехтя на тебе нито ногата ти отече през тия четиридесет години.
- ⁵ Да вземеш, прочее, в съображение в сърцето си, че както човек наказва сина си, така и Господ твоят Бог наказва тебе.
- ⁶ За това, да пазиш заповедите на Господа твоя Бог, да ходиш в пътищата Му и да се боиш от Него.
- ⁷ Защото Господ твоят Бог те завежда в добра земя, в земя богата с водни потоци, с източници и дълбоки извори, които извираат в долини и планини;
- ⁸ в земя богата с жито, ечемик, лозя, смокини и нарове; в земя богата с маслини и мед;
- ⁹ в земя гдето не ще ядеш хляб оскъдно и в която не ще си в нужда от нищо; в земя чиито камъни са желязо, и от чиито планини ще копаяш мед.
- ¹⁰ Ще ядеш и ще се наситиш, и ще благословиш Господа твоя Бог за добрата земя, която ти е дал.
- ¹¹ Внимавай да не забравиш Господа твоя Бог и да не престъпваш заповедите Му, съдбите Му и повеленията Му, които днес ти заповядвам,
- ¹² да не би, като ядеш и се наситиш и построиш добри къщи и живееш в тях,
- ¹³ и като се умножат говедата ти и овците ти и се умножат среброто ти и златото ти, и се умножи всичко що имаш,
- ¹⁴ тогава да се надигне сърцето ти и да забравиш Господа твоя Бог, Който те е извел из Египетската земя, из дома на робството;
- ¹⁵ Който те преведе през голямата и страшна пустиня, гдето имаше горителни змии, скорпии и сухи безводни земи; Който ти извади вода из кременливия камък;
- ¹⁶ Който те храни в пустинята с манна, храна която не знаеха бащите ти, за да те смири и да те изпита, да ти направи добро в сетнините ти;
- ¹⁷ и да не би да речеш в сърцето си: Моята мощ и силата на моята ръка ми спечелиха това богатство.
- ¹⁸ Но да помниш Господа твоя Бог, защото Той е, Който ти дава сила да придобиваш богатство; за да утвърди завета, за който се е клел на бащите ти, както прави днес.
- ¹⁹ Но ако забравиш Господа твоя Бог и отидеш след други богове, служиш им и им се поклониш, заявявам ви днес, че съвсем ще бъдете изтребени.
- ²⁰ Ще бъдете изтребени както народите, които Господ изстребва от пред вас, защото не послушахте гласа на Господа вашия Бог.

ГЛАВА 9

Слушай, Израилю; днес ти преминаваш Иордан за да влезеш да завладееш народи по-големи и по-силни от тебе, градове големи и укрепени до небето,

² люде велики и високи, Енаковите потомци, които познаваш, и за които си слушал да се казва: Кой може да устои пред Енаковите потомци?

³ Знай, прочее, днес, че Иеова твоят Бог е, Който върви пред тебе; като огън

пояждащ Той ще ги изтреби и ще ги свали пред тебе; така ще ги изгониш и скоро ще ги погубиш, според както Господ ти каза.

⁴ А след като Господ твоят Бог ще ги е изгонил от пред тебе, да не говориш в сърцето си като си казваш: Поради моята правда ме въведе Господ да завладее тая земя; защото поради нечестието на тия народи Господ ги изгонва от пред тебе.

⁵ Не поради твоята правда, нито поради правдата на твоето сърце, влизаш ти да притежаваш земята им; но поради нечестието на тия народи Господ твоят Бог ги изгонва от пред тебе и за да утвърди думата, за която Господ се е клел на бащите ти, на Авраама, Исаака и Якова.

⁶ Знай, прочее, че Господ твоят Бог не ти дава да притежаваш тая добра земя поради твоята правда; защото сте коравовратни люде.

⁷ Помни и да не забравяш, колко си раздражнявал Господа твоя Бог в пустинята; от деня, когато излязохте из Египетската земя, догдето стигнахте на това място, вие сте били непокорни Господу.

⁸ А на Хорив раздражихте Господа; и Господ, като се разгневи на вас, щеше да ви изтреби.

⁹ Когато се качих на планината, за да взема каменните плочи, плочите на завета, който Господ направи с вас, тогава преседях на планината четиридесет дена и четиридесет нощи, без да ям хляб или да пия вода.

¹⁰ И Господ ми даде две каменни плочи, написани с Божия пръст; всичките думи, които Господ ви изговори на планината изсред огъня, в деня, когато се събрахте там, бяха написани на тях.

¹¹ (В края на четиридесетте дена и четиридесетте нощи Господ ми даде двете каменни плочи, плочите на завета).

¹² А Господ ми рече: Стани, слез скоро от тук; защото твоите люде, които ти изведе из Египет, се развратиха, скоро се отклониха от пътя, който им заповядах; направиха си излеян идол.

¹³ Господ още ми говори, казвайки: Видях тия люде, и, ето, те са коравовратни люде;

¹⁴ остави Ме, за да ги изтребя и да излича името им под небето, а тебе ще направя народ по-силен и по-голям от тях.

¹⁵ И тъй, като се обърнах слязох от планината; а планината гореше в огън, и двете плочи на завета бяха в двете ми ръце.

¹⁶ Погледнах, и, ето, бяхте съгрешили против Господа вашия Бог, бяхте си направили излеяно теле, бяхте се отклонили скоро от пътя, който Господ беше ви заповядал.

¹⁷ Тогава взех двете плочи та ги хвърлих из двете си ръце, и ги строших пред очите ви.

¹⁸ После припаднах пред Господа, както първия път, четиридесет дена и четиридесет нощи; хляб не ядох и вода не пих поради всичкия грях, чрез който съгрешихте като извършихте зло пред Господа та Го раздражихте.

¹⁹ Защото се уплаших от гнева и яростта, с които Господ се беше разгневил на вас да ви изтреби. Но и тоя път Господ ме послуша.

²⁰ Господ много се разгневи и на Аарона, когото щеше да погуби; но аз същевременно се помолих и за Аарона.

²¹ И взех гнева ви, телето, което направихте, изгорих го с огън, счуках го и го стрих догде стана ситно като прах; и хвърлих праха му в потока, който тече от планината.

²² Също в Тавера, в Маса и в Киврот-атаава разгневихте Господа.

- ²³ После, когато Господ ви изпрати от Кадис-варни и рече: Вървете напред та завладейте земята, която ви давам, тогава вие не се покорихте на заповедта на Господа вашия Бог, и не Му повярвахте, нито послушахте гласа Му.
- ²⁴ От първия ден, откак ви познавам, вие сте били непокорни Господу.
- ²⁵ И тъй, припахдох пред Господа през ония четиридесет дена и четиридесет нощи, през които бях припаднал; защото Господ възнамеряваше да ви изтреби.
- ²⁶ Молах се Господу, като казвах: Господи Иеова, не изстребвай людете Си и наследството, което си изкупил с величието Си и което си извел из Египет със силна ръка.
- ²⁷ Спомни слугите Си Авраама, Исаака и Якова; не се взирай в упоритостта на тия люде, нито в нечестието им, нито в греха им,
- ²⁸ да не би да рекат жителите на земята, из която си ни извел: Понеже Господ не можа да ги въведе в земята, която им бе обещал и понеже ги мразеше, за това ги изведе да ги погуби в пустинята.
- ²⁹ А пък те са Твои люде и Твое наследство, които си извел с голямата Си сила и с издигнатата Си мишца.

ГЛАВА 10

- В** онова време Господ ми каза: Издялай си две каменни плочи, като първите, и възкачи се при Мене на планината; направи си и дървен ковчег.
- ² И Аз ще напиша на плочите думите, които бяха на първите плочи, които ти строши; а ти да ги туриш в ковчега.
- ³ Прочее, направих ковчега от ситимово дърво, издялах две каменни плочи, като първите и се възкачих на планината с двете плочи в ръцете си.
- ⁴ И Той написа на плочите, както бе написано по-напред, десетте заповеди, които Господ ви изговори на планината изсред огъня, в деня когато се събрахте там; и Господ ги даде на мене.
- ⁵ Тогава се обърнах и слязох от планината, и турих плочите в ковчега, който направих; и там те се намират, според както Господ ми заповяда.
- ⁶ (След това израилтяните отпътуваха от Вирот-Венеякан до Мосера. Там умря Аарон, и там бе погребан; а синът му Елеазар свещенодействува вместо него.
- ⁷ От там отпътуваха до Гадгад, и от Гадгад до Иотвата, земя богата с водни потоци.
- ⁸ В онова време Господ отдели Левиевото племе да носи ковчега за плочите на Господния завет, да стои пред Господа, за да Му слугува и да благославя в Името Му, както прави до днес;
- ⁹ по която причина левийците нямат дял или наследство между братята си; Господ им е наследство, според както Господ, твойт Бог им се обеща).
- ¹⁰ А аз преседях на планината, както първия път, четиридесет дена и четиридесет нощи; па и тоя път Господ ме послуша, като склони Господ да не те погуби.
- ¹¹ Тогава Господ ми каза: Стани, предвождай тия люде, за да влязат да притежават земята, за която съм се клел на бащите им да я дам на тях.
- ¹² А сега, Израилю, какво иска от тебе Господ твойт Бог, освен да се боиш от Господа твойт Бог, да ходиш във всичките Му пътища, да Го любиш и да слугуваш на Господа твойт Бог с цялото си сърце и с цялата си душа,
- ¹³ та да пазиш заповедите на Господа и повеленията Му, които днес ти заповядвам

за твое добро?

14 Ето, небето на небесата, земята и всичко що е на нея принадлежи на Господа твоя Бог,

15 обаче само бащите ти предпочете Господ и ги възлюби, и измежду всичките племена избра вас, потомството им по тях, както виждате днес.

16 Обрежете, прочее, краекожието на сърцето си и не бивайте вече коравовратни.

17 Защото Иеова вашият Бог е Бог на боговете и Господ на господарите, великият, мощният и страшният Бог, Който не гледа на лице, нито приема дар;

18 Който извършва съдба за сирачето и за вдовицата и обича чужденеца, като му дава храна и облекло.

19 Обичайте, прочее, чужденеца, защото и вие сте били чужденци в Египетската земя.

20 От Господа твоя Бог да се боиш, Нему да слугуваш, Нему да бъдеш привързан и в Неговото име да се кълнеш.

21 Той е с Когото трябва да се хвалиш и Той е твоят Бог, Който извърши за тебе тия велики и страшни дела, които очите ти видяха.

22 Бащите ти слязоха в Египет на брой седемдесет души; а сега Господ твоят Бог те направи многочислен, като звездите на небето.

ГЛАВА 11

Люби, прочее, Господа твоя Бог и пази винаги заръчванията Му, повеленията Му, съдбите Му и заповедите Му.

2 И признайте днес, - (защото не говоря на чадата ви, които не познаха и които не видяха наказанието нанесено от Господа вашия Бог, величията Му, силната Му ръка и издигнатата Му мишца,

3 знаменията Му и делата, които извърши всред Египет против египетския цар Фараон и против цялата му земя,

4 и що направи на войската на египтяните, на конете им и на колесниците им, когато ви гонеха изподире, как направи да ги потопят водите на Червеното море, и как Господ ги погуби, та остават погубени и до днес,

5 и що направи за вас в пустинята, догде да дойдете на това място,

6 и що направи на Датана и Авирона, синовете на Елиава Рувимовия син, как земята отвори устата си, та ги погълна всред целия Израил, със семействата им, шатрите им и всичко живо, което им принадлежеше;

7 но на вас говоря, чиито очи видяха всичките велики дела, които Господ извърши), -

8 за това признайте и пазете всичките заповеди, които днес ви заповядвам, за да бъдете дръзновени и да влезете да завладеете земята, към която преминавате да я притежавате,

9 и да се продължат дните ви на земята, за която Господ се е клел на бащите ви да я даде на тях и на потомството им, земя в която текат мляко и мед.

10 Защото земята, в която влизаш да я притежаваш, не е както Египетската земя, из която излязохте, гдето, като сееше ти семето си, напояваше го с ногата си, като зеленчукова градина.

11 Но земята, към която преминавате да я притежавате, е земя богата с гори и долини, която пие вода от дъжда на небето,

- 12** земя, за която Господ твоят Бог се грижи. Очите на Господа твоя Бог са винаги върху нея, от началото на годината и до края на годината.
- 13** И, казва Господ: Ако слушате прилежно заповедите Ми, които днес ви заповядвам, да любите Господа вашия Бог и да Му слугувате с цялото си сърце и с цялата си душа,
- 14** тогава ще давам на земята ви дъжда на времето му - и ранния и късния, за да събираш житото си, виното си и дървеното си масло.
- 15** И ще давам трева на полетата ти за добитъка ти; и ще ядеш и ще се наситиш.
- 16** Внимавай на себе си, да не би да се измами сърцето ви, и престъпите като служите на други богове и им се кланяте,
- 17** та пламне против вас гневът на Господа, и Той да затвори небето, за да не вали дъжд и да не дава земята плода си, та скоро да бъдете изтребени от добрата земя, която Господ ви дава.
- 18** Вложете, прочее, тия мои думи в сърцето си и в душата си, вържете ги за знак на ръката си, и нека бъдат като надчелия между очите ви.
- 19** Да учите на тях чадата си, като говорите за тях, когато седиш в къщата си, когато ходиш по пътя, когато лягаш и когато ставаш.
- 20** Да ги написваш на стълбовете на вратите на къщата си и на портите си,
- 21** за да се умножат дните ви и дните на чадата ви на земята, за която Господ се е клел на бащите ви да им я даде, колкото време небето е над земята.
- 22** Понеже, ако пазите прилежно всички тия заповеди, които ви заповядвам, и ги вършите, - да любите Господа вашия Бог, да ходите във всичките Му пътища и да сте привързани Нему, -
- 23** тогава Господ ще изгони от пред вас всички тия народи, и ще завладеете народи по-велики и по-силни от вас.
- 24** Всяко място, гдето стъпи стъпалото на нозете ви, ще бъде ваше; от пустинята и Ливан, от реката, сиреч, реката Евфрат, дори до Западното море ще бъде пределът ви.
- 25** Никой не ще може да устои пред вас; Господ вашият Бог ще всява страх и трепет от вас по цялата земя, на която стъпвате, според както ви е говорил.
- 26** Ето, днес поставям пред вас благословение и проклетия:
- 27** благословието, ако слушате заповедите на Господа вашия Бог, които днес ви заповядвам;
- 28** и проклетията, ако не слушате заповедите на Господа вашия Бог, но се отклонявате от пътя, който днес ви заповядвам и следвате други богове, които не сте познавали.
- 29** А когато Господ твоят Бог те въведе в земята, към която отиваш, за да я притежаваш, тогава да положиш благословието на хълма Гаризин, а проклетията на хълма Гевал.
- 30** Не са ли те оттатък {На запад от.} Иордан, зад пътя към захождането на слънцето, в земята на ханаанците, които живеят в полето срещу Галгал, при дъбовете Море?
- 31** Защото вие преминавате Иордан, за да влезете да завладеете земята, която Господ вашият Бог ви дава: и ще я притежавате и ще се заселите в нея.
- 32** Внимавайте, прочее, да вършите всичките повеления и съдби, които днес поставям пред вас.

ГЛАВА 12

Ето повеленията и съдбите, на които трябва да внимавате, за да ги вършите, през всичкото време, колкото живеете на света, в земята, която Господ Бог на бащите ти ти дава да притежаваш: -

² Да разорите всичките места гдето народите, които ще завладеете, са служили на боговете си, по високите планини, по хълмовете и под всяко зелено дърво;

³ и да съсипете жертвениците им, да строшите стълбовете им, да изгорите с огън ашерите им, да съсечете изваяните образи на боговете им и да изличите имената им от онова място.

⁴ А спрямо Господа вашия Бог да не постъпвате така;

⁵ но да търсите мястото, което Господ вашият Бог избере между всичките ви племена, за да настани там Името Си, да бъде жилището Му, и там да идете;

⁶ там да принасяте всеизгарянията си, жертвите си, десетъците си, възвишаемите приноси на ръцете си, обреците си, доброволните си приноси и първородните от говедата си и от овците си;

⁷ и там, пред Господа вашия Бог, да ядете; и да се веселите, вие и челядите ви, във всичките си предприятия, и в каквото те е благословил Господ твоят Бог.

⁸ Да не правите никак, както ние днес правим тук, - всеки каквото му се вижда за добро.

⁹ Защото още не сте дошли в почивката и в наследството, което Господ вашият Бог ви дава.

¹⁰ Но когато преминете Иордан и се заселите в земята, която Господ вашият Бог ви дава да наследите, и ви успокои от всичките неприятели около вас, та живеете безопасно,

¹¹ тогава на мястото, което Господ вашият Бог избере, за да настани Името Си, там принасяйте всичко що ви заповядвам: всеизгарянията си, жертвите си, десетъците си, възвишаемите приноси на ръцете си и всичките отборни обреци, които сте обrekli Господу;

¹² и да се веселите пред Господа вашия Бог, вие, синовете ви, дъщерите ви, слугите ви, слугините ви и левитинът, който е отвътре портите ви (защото той няма дял нито наследство с вас).

¹³ Внимавай на себе си да не би да принасяш всеизгарянията си на кое да било място, което виждаш;

¹⁴ но на мястото, което Господ избере в едно от племената ти, там да принасяш всеизгарянията си, и там да вършиш всичко що ти заповядвам.

¹⁵ Бива обаче да колиш и да ядеш месо във всичките си жилища до колкото желае душата ти, според колкото Господ твоят Бог ще те е благословил; нечистият и чистият могат да ядат от него, както от сърна и както от елен.

¹⁶ Само кръвта да не ядете; да я изливате на земята като вода.

¹⁷ А не бива да ядеш в жилищата си десетка от житото си, или от виното си, или от дървеното си масло, или първородните от говедата си, или от овците си, или кой да било от обреците, които си обрекъл, или доброволните си приноси, или възвишаемите приноси на ръцете си;

¹⁸ но пред Господа твоя Бог да ги ядеш, на мястото, което Господ твоят Бог избере, ти, синът ти, дъщерята ти, слугата ти, слугинята ти и левитинът, който е отвътре портите ти; и да се веселиш пред Господа твоя Бог във всичко на каквото туриш

ръка.

19 Внимавай на себе си да не пренебрегваш левитина до тогаз, до когато живееш на земята си.

20 Когато Господ твоят Бог разшири пределите ти, според както ти се е обещал, а ти речеш: Ще ям месо, защото душата ти желае да яде месо, то бива да ядеш месо до колкото желае душата ти.

21 Ако е много далеч от тебе мястото, което Господ твоят Бог избере, за да настани Името Си там, тогава да колиш от говедата и от овците, които Господ ти е дал, според както ти заповядах, и да ядеш в жилищата си до колкото желае душата ти.

22 Както се яде сърна и елен, така да ядеш и тия; нечистият и чистият могат еднакво да ядат от тях.

23 Само строго да се вардиш да не ядеш кръвта: защото кръвта е животът, и не бива да ядеш живота с месото.

24 Да я не ядеш: да я изливаш на земята като вода.

25 Да я не ядеш, за да бъде добре на тебе и на чадата ти след тебе, когато вършиш онова, което е право пред Господа.

26 Само колкото неща си посветил и обреците си да взимаш, та да отиваш на мястото, което избере Господ,

27 и да принасяш всеизгарянията си, месото и кръвта, върху олтара на Господа твоя Бог. Кръвта на жертвите ти да се излива върху олтара на Господа твоя Бог, а месото ти да ядеш.

28 Внимавай и слушай всички тия думи, които ти заповядвам, за да бъде добре на тебе и на чадата ти след тебе до века, когато вършиш онова, което е добро и право пред Господа твоя Бог.

29 Когато Господ твоят Бог изстреби от пред тебе народите на земята, гдето ти отиваш да ги завладееш, и ти ги завладяваш и се заселиш в земята им,

30 внимавай на себе си да се не улавяш в примка да ги последваш, когато бъдат изстребени от пред тебе; и да не изпитваш за боговете им, като казваш: Как служат тия народи на боговете си? - за да направя и аз така.

31 Да не постъпваш така спрямо Господа твоя Бог; защото те са извършили за боговете си всяка мерзост, която Господ мрази; понеже за боговете си са изгаряли с огън и синовете си и дъщерите си.

32 Внимавайте да вършите всичко що ви заповядвам; да не притуряш на него, нито да отнимаш от него.

ГЛАВА 13

Ако се въздигне всред тебе пророк или съновидец и ти означа знамение или чудо,

2 и се сбъдне знамениято или чудото, поради което той ти говори, казвайки: Да идем след други богове, (които ти не си знаел), и да им служим, -

3 да не слушаш думите на оня пророк или на оня съновидец; защото Господ вашият Бог ви изпитва, за да узнае дали любите Господа вашия Бог с цялото си сърце и с цялата си душа.

4 Господа вашия Бог да следвате, от Него да се боите, Неговите заповеди да пазите, Неговия глас да слушате, Нему да слугувате и Нему да сте привързани.

5 А оня пророк или оня съновидец да се умъртви; защото е проповядвал

отстъпление от Господа вашия Бог, Който ви е извел из Египетската земя и ви е изкупил от дома на робството, за да те отклони от пътя, в който Господ твоят Бог ти заповяда да ходиш. Така да отмахнеш злото отсред себе си.

⁶ Брат ти, син на майка ти, или синът ти, или дъщеря ти, или жената, която почива на пазухата ти, или приятелят, който ти е като душата ти, ако те изкуси тайно, като рече: Да идем и да служим на други богове, - които нито ти си знаел, нито бащите ти,

⁷ измежду боговете на племената, които са около вас, близо при тебе, или далеч от тебе, от единия край на света до другия,

⁸ да не се съгласиш с него нито да го слушаш, нито да го пощади окото ти, нито да го пожалиш нито да го укриеш;

⁹ но непременно да го умъртвиш; твоята ръка да бъде първа на него, за да го убиеш, и после ръката на всичките люде.

¹⁰ Да го убиеш с камъни, за да умре, защото поиска да те отклони от Господа твоя Бог, Който те изведе из Египетската земя, из дома на робството.

¹¹ И целият Израил като чуе ще се убои и няма да върши вече такова зло всред тебе.

¹² Ако, между градовете, които Господ твоят Бог ти дава, за да се заселиш в тях, чуеш да се казва за един от тях:

¹³ Някои подлеци, излезли изсред тебе, са отклонили жителите на града си, като са казали: Да идем да служим на други богове, които вие не сте знаели,

¹⁴ тогава да изследваш, да изпиташ и добре да издириш; и, ето, ако това нещо е истинно и е вярно, че такава мерзост е сторена всред тебе,

¹⁵ то непременно да поразиш жителите на оня град с остроето на ножа, и с остроето на ножа да обречеш на изстребление него и всички, които са в него, и добитъка му.

¹⁶ Тогава, като събереш всичките користи от него всред площада му, съвсем да изгориш с огън града и всичките користи от него за Господа твоя Бог; и той ще бъде могила до века, да се не съгради вече.

¹⁷ Нищо от обреченото на изстребление да се не залепи за ръката ти; за да се върне Господ от яростния Си гняв и да ти покаже милост, да те пожали, и да те умножи, както се е клел на бащите ти,

¹⁸ ако послушаш гласа на Иеова твоя Бог, да пазиш всичките Му заповеди, които днес ти заповядвам, да вършиш това, което е право пред Господа твоя Бог.

ГЛАВА 14

Вие сте чада на Господа вашия Бог; да не правите по тялото си нарязвания, нито да се бръснете между очите си поради мъртвец.

² Защото сте люде свети на Господа вашия Бог, и вас избра Господ измежду всичките племена, които са по лицето на земята, за да Му бъдете собствени люде.

³ Да не ядеш нищо мръсно.

⁴ Ето животните, които бива да ядете: говедото, овцата и козата,

⁵ елена, сърната, бивола, дивата коза, кошутата, дивия вол и камилопарда.

⁶ Всяко животно между четвероногите, което има раздвоена нога и разцепено на два нокътя копито и което преживя, тях да ядете.

⁷ Но да не ядете от ония, които само преживят, или които само имат раздвоено и разцепено копито, като камилата, заекът и питомният заек; понеже те преживят, но

нямат раздвоено копито, те са нечисти за вас;

⁸ и свинята, понеже има раздвоено копито, но не преживя, е нечиста за вас; от месото на тия да не ядете, и до мършата им да се не допирате.

⁹ От всички що са във водите, ето кои да ядете: всички, които имат перки и люспи да ядете;

¹⁰ но да не ядете никои, които нямат перки и люспи; те са нечисти за вас.

¹¹ От всички чисти птици можете да ядете.

¹² А ето тия, които не бива да ядете: орела, грифа, морския орел,

¹³ пиляка, сокола, сяпа по видовете му;

¹⁴ всяка врана по видовете ѝ;

¹⁵ камилоптицата, бухала, кукувицата, ястреба по видовете му,

¹⁶ малкия бухал, ибиса, лебеда,

¹⁷ пеликана, лешояда, рибаря,

¹⁸ щърка, цаплята по видовете ѝ, папуняка и прилепа.

¹⁹ Всички крилати пълзящи са нечисти за вас: не бива да се ядат.

²⁰ От всички чисти птици можете да ядете.

²¹ Никаква мърша да не ядете; (на чужденеца, който е отвътре портите ти, можеш да я даваш да я яде, или да я продаваш на чуждестранец); защото вие сте люде свети на Господа вашия Бог. Да не вариш яре в млякото на майка му.

²² Непременно да даваш десетък от всичките си произведения, които си посеял, които нивата ти произвежда всяка година.

²³ И десетъкът от житото си, от виното си и от маслото си, и първородните от говедата си и от овците си да ядеш пред Господа твоя Бог, на мястото, което избере за да настани Името Си там; за да се научиш да се боиш всякога от Господа твоя Бог.

²⁴ Но ако, когато те благослови Господ твоят Бог, пътят е много дълъг за тебе, щото да не можеш да ги занасяш, понеже е много далеч от тебе мястото, което избере Господ твоят Бог, за да настани Името Си там,

²⁵ тогава да разменяш десетъците си с пари и да вържеш парите в ръката си, па да идеш на мястото, което избере Господ твоят Бог;

²⁶ и да дадеш парите за какво да е нещо, което пожелае душата ти, за говеда или за овци, или за вино, или за спиртни пития, или за какво да е нещо, което би желала душата ти; и там, пред Господа, твоя Бог, да ядеш и да се развеселиш, ти, домът ти

²⁷ и левитинът, който е отвътре портите ти; него да не пренебрегваш, защото той няма дял нито наследство с тебе.

²⁸ В края на всяка трета година да изваждаш целия десетък от произведението си през оная година, и да го складираш отвътре градските си порти,

²⁹ тъй щото левитинът, (защото той няма дял нито наследство с тебе), чужденецът, сирачето и вдовицата, които са отвътре портите ти, да дохождат, да ядат и да се насищат; за да те благославя Господ твоят Бог във всичките дела на ръцете ти, които ще вършиш.

ГЛАВА 15

В края на всяка седма година да правиш опрощаване.

² И ето правилото за опрощаването: всеки заемодавец да опрости заема, който е дал на ближния си; да го не изисква от ближния си или от брата си; защото се провъзгласява опрощаване заради Господа.

³ От чужденеца можеш да го изискваш; но каквото твое има у брата ти, ръката ти да го оставя.

⁴ Обаче няма да се намери клетник между вас; (защото Господ ще те благославя много в земята, която Господ твоят Бог ти дава в наследство, за да я притежаваш);

⁵ ако само прилежно слушаш гласа на Господа твоя Бог та внимаваш да изпълняваш всички тия заповеди, които днес ти заповядвам.

⁶ Защото Господ твоят Бог ще те благославя според както ти се обеща; и ще заемеш на много народи, но няма да вземаш на заем; и ще владееш над много народи, но те няма да владеят над тебе.

⁷ Ако в земята ти, която Господ твоят Бог ти дава, има у тебе сиромаси от братята ти, извътре някои от градовете {Еврейски: портите.} ти, да не закоравяваш сърцето си, нито да затваряш ръката си от бедния си брат;

⁸ но непременно да отваряш ръката си към него и непременно да му заемаш доволно за нуждата му от каквото има потреба.

⁹ Внимавай да не би да влезе подла мисъл в сърцето ти, та да си речеш: Наближава седмата година, годината на опрощаването; и да не погледнеш лошо против бедния си брат и му не дадеш, та извика към Господа против тебе, и това ти се счете за грях.

¹⁰ Непременно да му дадеш, и да ти не е тежко на сърцето, когато му даваш; понеже за това Господ твоят Бог ще те благославя във всичките ти дела и във всичките ти предприятия.

¹¹ Защото сиромасите никога няма да липсват от земята ти; за това ти заповядвам, като казвам: Непременно да отваряш ръката си към бедния си и към оскъдния си брат в земята си.

¹² Ако ти се продаде брат ти, евреин или еврейка, нека ти слугува шест години; а в седмата година да го изпратиш свободен от при себе си.

¹³ И когато го изпратиш свободен от при себе си, да го не изпратиш празен;

¹⁴ непременно да му подариш изобилно от стадото си, от гумното си и от лина си; както Господ твоят Бог ще те е благословил, така да му дадеш.

¹⁵ Да си спомниш, че и ти беше роб в Египетската земя, и че Господ твоят Бог те изкупи; за това Аз днес ти заповядвам това нещо.

¹⁶ Но ако той ти рече: Не излизам от тебе, - понеже обича тебе и дома ти, защото е добре при тебе,

¹⁷ тогава да вземеш шило и да промушиш ухото му върху вратата, и ще ти бъде роб за винаги. Подобно да сториш и на робинята си.

¹⁸ Да ти се не види тежко, когато го изпратиш свободен от при себе си: защото за шест години той ти е изработил двойно повече от един наемник; а Господ твоят Бог ще те благославя във всичко що вършиш.

¹⁹ Всичките мъжки първородни, които се раждат от говедата ти и овците ти, да посвещаващ на Господа твоя Бог; да не употребиш в работа първородното на говедото си, нито да стрижеш първородните на овците си.

²⁰ Всяка година да ги ядеш, ти и домът ти, пред Господа твоя Бог на мястото, което

избере Господ.

21 Но ако има някакъв недостатък, ако е куцо или сляпо, или има какъв да е лош недостатък, да го не принесеш жертва на Господа твоя Бог.

22 Да го ядеш отвътре вратите си; нечистият и чистият еднакво да го ядат, както ядат сърна и елен.

23 Само кръвта му да не ядеш; да я изливаш на земята като вода.

ГЛАВА 16

Пази месец Авив да правиш в него пасхата на Господа твоя Бог; защото в месец Авив Господ твоят Бог те е извел из Египет през нощ.

2 Да жертвуваш пасхата на Господа твоя Бог, от овците и говедата, на мястото, което избере Господ, за да настани Името Си там.

3 Да не ядеш с нея нищо квасно; седем дена да ядеш с нея безквасни хлябове, хляб на печал, (защото набързо си излязъл из Египетската земя); за да помниш през всичките дни на живота си деня на излизането си из Египетската земя.

4 Седем дена да се не вижда квас никъде във всичките ти предели; и от месото, което ще жертвуваш на първия ден надвечер, да не остане нищо до сутринта.

5 Не бива да жертвуваш пасхата в кой да е от градовете ти, които ти дава Господ твоят Бог;

6 но на мястото, което избере Господ твоят Бог, за да настани Името Си там, да жертвуваш пасхата привечер, около захождането на слънцето, във времето, когато си излязъл из Египет.

7 Да я изпичаш и ядеш на мястото, което избере Господ твоят Бог; и на сутринта да се връщаш и да идеш в шатрите си.

8 Шест дена да ядеш безквасни; и на седмия ден да има тържествено събрание на Господа твоя Бог, в който ден да не работиш никаква работа.

9 Седем седмици да си изброяваш; почвай да броиш седемте седмици, от когато за пръв път туриш сърп на жетвата.

10 И да празнуваш празника на седмиците на Господа твоя Бог като Му възвръщаш доброволен принос от ръката си, който ще принасяш, според както Господ твоят Бог ще те е благословил.

11 Да се веселиш пред Господа твоя Бог, ти, синът ти, дъщеря ти, слугата ти, слугинята ти и левитинът, който е отвътре портите ти, и чужденецът, сирачето и вдовицата, които са сред вас, на мястото, което избере Господ твоят Бог, за да настани Името Си там.

12 И като помниш, че ти си бил роб в Египет, да внимаваш да вършиш тия повеления.

13 Да празнуваш за седем дена празника на скинопигията, {Или, шатрите.} след като прибереш житото си и виното си;

14 и да се веселиш на празника си, ти, синът ти, дъщеря ти, слугата ти, слугинята ти, левитинът и чужденецът, сирачето и вдовицата, които са отвътре портите ти.

15 Седем дена да празнуваш на Господа твоя Бог на мястото, което избере Господ; защото Господ твоят Бог ще те благославя във всичките ти произведения и във всичките дела на ръцете ти; и ти всецяло да се веселиш.

16 Три пъти в годината всеки твой от мъжки пол да се явява пред Господа твоя Бог

на мястото, което избере Той: в празника на безквасните, в празника на седмиците и в празника на скинопигията; но да се не явяват пред Господа с празни ръце.

17 Всеки да дава по силата си, според благословението, което Господ твоят Бог ще ти е дал.

18 Да си поставяш между племената си съдии и надзиратели във всичките си градове, които ти дава Господ твоят Бог; и те да съдят хората справедливо.

19 Да не изкривяваш съд, да не гледаш на лице, нито да приемаш дар; защото дарът заслепява очите на мъдрите и превръща думите на справедливите.

20 По правдата, по правдата да се водиш, за да живееш и да наследиш земята, която Господ твоят Бог ти дава.

21 Да си не седиш дъбрава {Еврейски: Ашера, т.е., идол на Астарта заедно с дърветата под чиято сянка стоеше.} от какви да било дървета при олтара на Господа твоя Бог, който ще си издигнеш;

22 нито да си поставяш стълб, нещо, което Господ твоят Бог мрази.

ГЛАВА 17

Да не принасяш на Господа твоя Бог говедо или овца с недостатък или с каква да било недъгавост; понеже това е мерзост на Господа твоя Бог.

2 Ако се намери всред вас, в някой от градовете ти, които Господ твоят Бог ти дава, мъж или жена да стори зло пред Господа твоя Бог, като престъпи завета Му,

3 и отиде та послужи на други богове и им се поклони, - на слънцето, или на луната, или какво да било от небесното множество, - нещо което съм запретил,

4 тогава, когато ти се извести това и чуеш, да изпиташ добре, и, ето, ако това нещо е истинно, ако е вярно, че такава мерзост се върши в Израиля,

5 то да изведеш вън при портите си мъжа или жената, които са сторили това зло, и да убиеш мъжа или жената с камъни, за да умрат.

6 Чрез думите на двама или на трима свидетели да се убива оня, който е за смърт; а чрез думите само на един свидетел да се не убива.

7 Ръцете на свидетелите да бъдат първи на него, за да го убият, и после ръцете на всичките люде. Така да отмахваш злото изсред себе си.

8 Ако се появи някоя работа, която е за тебе много мъчна, да отсъдиш спорни дела отвътре местожителствата си между кръв и кръв, между съдба и съдба, или между побой и побой, тогава да станеш и да отидеш на мястото, което избере Господ твоят Бог,

9 и да идеш при левитските свещеници и при онзи, който ще бъде съдия в онова време, и да ги попиташ; и те ще ти кажат решението на съда.

10 А ти да постъпиш според присъдата, която ти кажат от мястото, което избере Господ; и да внимаваш да сториш по всичко, което те научат.

11 Да постъпиш според изяснението на закона, както те научат, и според присъдата, която ти рекат; да се не отклоняваш надясно или наляво от присъдата, която ти кажат.

12 А човекът, който би постъпил надменно, като не послуша свещеника, който стои да служи там пред Господа твоя Бог, или не послуша съдията, тоя човек да умре; и така да отмахнеш злото от Израиля.

13 Всичките люде, като чуят, ще се убоят и не ще бъдат вече надменни.

- 14** Когато влезеш в земята, която Господ твой Бог ти дава, и я завладееш и се заселиш в нея, ако речеш: Ще си поставя цар, както всичките народи, които са около мене,
- 15** тогава да си поставиш за цар онзи, когото избере Господ твой Бог; от братята си да си поставиш цар; не бива да поставиш над себе си чужденец, който не ти е брат.
- 16** Но той да не си събира много коне, нито да връща люде в Египет с цел да умножава коне; защото Господ ви е казал: Да се не връщате вече през оня път.
- 17** Нито да си взема той много жени, за да се не отклони сърцето му, нито да си трупва твърде много сребро и злато.
- 18** А когато седне на царския си престол, нека си направи в една книга препис на тоя закон, от книгата която е пред левитските свещеници.
- 19** Преписът да се намира при него; и да прочита в него през всичките дни на живота си, за да се научи да се бои от Господа своя Бог, да пази всичките думи на тоя закон и тия повеления и да ги върши;
- 20** за да се не надигне сърцето му над братята му и да се не отклонява от заповедта надясно или наляво; за да остане много години на царството си, той и чадата му, всред Израиля.

ГЛАВА 18

Ни левитските свещеници, ни цялото Левиево племе да нямат дял или наследство с Израиля: нека се хранят с жертвите принасяни чрез огън на Господа и с Неговото наследство.

- 2** За това, да нямат наследство между братята си; тяхното наследство е Господ, както им е казал.
- 3** Ето какво ще бъде правото на свещениците от люде, от ония, които принасят в жертва говедо или овца: да дават на свещеника плешката, челюстите и търбуха.
- 4** Нему да даваш и първите плодове от житото си, от виното си и от дървеното си масло, и първото руно от овците си.
- 5** Защото, измежду всичките ти племена, него избра Господ твой Бог да стои да служи в Името на Господа, той и потомците му винаги.
- 6** И ако дойде левитин из някой от градовете ти в целия Израил, гдето е бил пришелец, и дойде с всичкото желание на душата си на мястото, което избере Господ,
- 7** тогава да служи в Името на Господа своя Бог, както всичките му братя левити, които служат там на Господа.
- 8** Нека имат равни дялове да ядат, в прибавка на полученото от продажбата {Или, наема.} на бащиния му имот.
- 9** Когато влезеш в земята, която Господ твой Бог ти дава, недей се учи да правиш според мерзостите на тамошните народи.
- 10** Да не се намира между тебе някой, който да прекара сина си или дъщеря си през огън {Т.е., който изгаря сина си или дъщеря си в огън.}, никой чародей, астролог, гадател, или омаятел,
- 11** никой баяч, запитвач на зли духове, врач, или запитвач на мъртвите;
- 12** защото всеки, който прави тия дела, е омразен на Господа, и поради тия мерзости Господ твой Бог изгонва тия народи от пред тебе.

- 13** Съвършен да бъдеш пред Господа твоя Бог.
- 14** Защото тия народи, които ще завладееш, слушат астролозите и чародеите; но на тебе Господ твоят Бог не е позволил това.
- 15** Господ твоят Бог ще ти въздигне отсред тебе, от братята ти, пророк както е въздигнал мене; него слушайте,
- 16** според всичко, което ти просеше от Господа своя Бог при Хорив, в деня, когато се събрахте, като казваше ти: Да не чуя вече гласа на Господа моя Бог и да не видя вече тоя голям огън, за да не умра.
- 17** Тогава Господ ми каза: Добро е това, което рекоха.
- 18** Аз ще им въздигна отсред братята им пророк, както съм въздигнал тебе, и ще туря думите Си в устата му; и той ще им говори всичко, което Аз му заповядвам.
- 19** А който не послуша думите Ми, които той ще говори в Мое Име, Аз ще искам ответ от него.
- 20** Но пророк, който дръзне да каже от Мое Име дума, която Аз не съм му заповядал да говори, или който говори от името на други богове, тоя пророк да умре.
- 21** И ако речеш в сърцето си: Как ще познаем коя дума Господ не е казал? -
- 22** Когато някой пророк говори от Господното име, и думата му не се сбъдне нито се изпълни, тая дума Господ не е говорил; пророкът я е говорил надменно; да се не боиш от него.

ГЛАВА 19

- К**огато Господ твоят Бог погуби народите, чиято земя Господ твоят Бог ти дава, и ти ги наследиш и се заселиш в градовете им и в къщите им,
- 2** тогава да отделиш три града всред земята, която Господ твоят Бог ти дава да притежаваш.
- 3** Да си приготвиш пътя за тях, и да разделиш на три части земите на страната, която Господ твоят Бог те прави да наследиш, за да прибегва там всеки убиец.
- 4** И ето правилото за убиеца, който може да побегне там и да остане жив: оня, който без намерение удари ближния си, когото по-напред не е мразел, -
- 5** както, когато отива някой с другаря си в гората, за да сече дърва, и ръката му, като удари със секирата, за да пресече дървото, желязото изскочи от дръжката и улучи другаря му, та умре, - такъв нека бяга в един от тия градове, и ще остане жив;
- 6** да не би мъздовъздателят за кръвта в пламването на сърцето си да се завтече след убиеца и го застигне (ако пътят е дълъг) та го убие, без да е заслужил той за смърт, понеже не го е мразил от по-напред.
- 7** За това, аз ти заповядвам, като кажа: Отдели си три града;
- 8** (а когато Господ твоят Бог разшири пределите ти, както се е клел на бащите ти, и ти даде цялата земя, която се обеща да даде на бащите ти,
- 9** ако пазиш и вършиш всички тия заповеди, които днес ти заповядвам, да любиш Господа твоя Бог и да ходиш всякога в Неговите пътища, тогава при тия три града да си притуриш още три;)
- 10** за да се не пролее невинна кръв в земята, която Господ твоят Бог ти дава за наследство, и да няма върху тебе виновност за кръв.
- 11** Но човек, ако има омраза към ближния си и го причака, и, като се спусне на него, удари го, та умре, и той побегне в един от тия градове,

- ¹² тогава старейшините на града му да пратят и го вземат от там, и да го предадат в ръката на мъздовъздателя за кръвта, за да умре.
- ¹³ Окоето ти да го не пожали, но да отмахнеш от Израиля проливането на невинна кръв, за да ти бъде добре.
- ¹⁴ Да не преместваш междите на ближния си, които дедите ти са поставили в наследството, което ще наследиш, в земята, която Господ твоят Бог ти дава, за да я притежаваш.
- ¹⁵ Само един свидетел да се не подига против някого за какво да е беззаконие или за какво да е престъпление, с каквото престъпление би съгрешил; а чрез думите на двама свидетели, или чрез думите на трима свидетели, да се установява всяко дело.
- ¹⁶ Ако се подигне несправеден свидетел против човека да свидетелствува против него за беззаконие,
- ¹⁷ тогава и двамата, между които е спорът, да застанат пред Господа, пред свещениците и съдиите, които съдят в онова време;
- ¹⁸ и съдиите да изпитат подробно; и, ето, ако свидетелят е лъжесвидетел, и свидетелствува лъжливо против брата си,
- ¹⁹ тогава да му сторите онова, което е намислил да стори на брата си; така да отмахнеш злото изсред себе си.
- ²⁰ Защото другите, като чуят ще се убоят, и не ще вършат за напред такова зло всред тебе.
- ²¹ Да го не пожали окоето ти; живот ще се даде за живот, око за око, зъб за зъб, ръка за ръка, нога за нога.

ГЛАВА 20

Когато излезеш на бой против неприятелите си, и видиш коне, колесници и люде повече от тебе, да се не убоиш от тях; защото с тебе е Господ твоят Бог, Който те е извел из Египетската земя.

- ² И като пристъпиш в боя, свещеникът да се приближи и да говори на людето, като им каже:
- ³ Слушай, Израилю! вие пристъпвате днес да се биете против неприятелите си; да не премалнее сърцето ви; не бойте се, нито се смущавайте, нито се ужасявайте от тях;
- ⁴ защото Господ вашият Бог, Той е, Който ходи с вас да се бие за вас против неприятелите ви, за да ви спаси.
- ⁵ И военачалниците нека говорят на людето, като рекат: Кой е построил нова къща и не я е посветил? - Нека си иде и се върне у дома си, да не би да умре в боя, и друг да я посвети.
- ⁶ И кой е насадил лозе и не е ял от плода му? - Нека си иде и се върне у дома си, да не би да умре в боя и друг да яде плода му.
- ⁷ И кой се е сгодил за жена и не я е взел? - Нека си иде и се върне у дома си, да не би да умре в боя, и друг да я вземе.
- ⁸ Военачалниците да говорят още на людето, като рекат: Кой е страхлив и малодушен? - Нека си иде и се върне у дома си, да не би да премалнеят сърцата на братята му, както неговото сърце.
- ⁹ И военачалниците, като свършат да говорят на людето, нека поставят полководци

над полковете за водители на людетe.

10 Когато се приближиш при някой град, за да воюваш против него, предложи му мир.

11 Ако ти отговори мирно и ти отвори портите, тогава всичките люде, които се намират в него, да ти станат поданици и да ти работят.

12 Но ако не направи мир с тебе, но воюва против тебе, тогава да го обсадиш;

13 и когато го предаде Господ твоят Бог в ръцете ти, тогава да порaziш всичките му мъжки с остроото на ножа;

14 а жените, децата, добитъкът и всичко що се намира в града, всичките користи от него да вземеш за себе си; и да ядеш користите от неприятелите си, които Господ твоят Бог ти даде.

15 Така да постъпваш с всичките градове, които са много далеч от тебе, които не са от градовете на тукашните народи.

16 А от градовете на тия люде, които Господ твоят Бог ти дава за наследство, да не оставиш живо нищо, което диша,

17 но да ги обречеш на изстребление; хетейците, аморейците, ханаанците, ферезейците, евейците и евусейците, според както Господ твоят Бог ти заповяда;

18 за да не ви научат да правите според всичките мерзости, които те са правили за боговете си, и така да съгрешите против Господа вашия Бог.

19 Когато обсаждаш някой град за дълго време и воюваш против него, за да го превземеш, да не унищожаваш дърветата му, нито да дигаш на тях секира; да не ги насичаш, защото от тях можеш да се храниш. Човек ли е полското дърво та да се обсажда от тебе?

20 Само дърветата, които знаеш, че не са хранителни дървета, тях можеш да унищожаваш и изсичаш; и с тях да правиш кули против града, който ти се противи, догде бъде превзет.

ГЛАВА 21

Ако в земята, която Господ твоят Бог ти дава да притежаваш, се намери някой убит, паднал на полето, и не се знае, кой го е убил,

2 тогава старейшините ти и съдиите ти да излязат и измерят разстоянието до градовете, които са около убития;

3 и старейшините на града, който е най-близо до убития, да вземат юница, с която не е работено и която не е теглила ярем;

4 и старейшините на оня град да докарат юницата в някоя долина, гдето има текуща вода, долина която не е орана нито е сеяна, и там в долината да пресекат врата на юницата.

5 Тогава да пристъпят свещениците, Левиевите потомци, (понеже тях избра Господ твоят Бог да Му служат, и да благославят в Господното Име, и по тяхното обяснение да се съди всеки спор и всеки побой),

6 и всичките старейшини от оня град, който е най-близо до убития, да умият ръцете си над закланата в долината юница,

7 и да проговорят, казвайки: Нашите ръце не са пролели тая кръв, нито са видели проливането нашите очи;

8 бъди милостив, Господи, на людетe си Израиля, които си изкупил и не вменявай,

на хората си Израила кръв проляна без тяхна вина {Еврейски: невинна кръв.}. И кръвта ще им се прости.

⁹ Така да заличиш изсред себе си проляната без твоя вина кръв, когато сториш това, което е право пред Господните очи.

¹⁰ Когато излезеш да воюваш против неприятелите си, и Господ твоят Бог ги предаде в ръцете ти, и вземеш от тях пленници,

¹¹ ако видиш между пленниците красива жена, и като я залюбиш пожелаеш да я вземеш за своя жена,

¹² тогава да я заведеш у дома си; и тя да обръсне главата си, да изреже ноктите си

¹³ и, като съблече дрехите, в които е била пленена, да седи у дома ти да оплаква баща си и майка си цял месец; и подир това да влезеш при нея и да ѝ бъдеш мъж, и тя да ти бъде жена.

¹⁴ Но ако не останеш доволен от нея, тогава да я изпратиш свободна; но да не я продаваш за пари, нито да я правиш робиня, защото си я обезчестил.

¹⁵ Ако има някой две жени, едната любима, а другата нелюбима, и му народят деца - любимата и нелюбимата, и ако първородният син е на нелюбимата,

¹⁶ тогава в деня, когато дели между синовете си имота си, не бива да направи първороден сина на любимата наместо сина на нелюбимата, който е истинският първороден;

¹⁷ но да признае за първороден сина на нелюбимата и да му даде двоен дял от всичкия си имот; защото той е пръв плод на силата му; нему принадлежи правото на първородството.

¹⁸ Ако има някой упорит и непокорен син, който не слуша думите на баща си или думите на майка си, и при все, че те го наказват, пак той не ще да ги слуша,

¹⁹ тогава баща му и майка му да го хванат и да го заведат при старейшините на града му и при портата на местожителството му,

²⁰ и да кажат на старейшините на града му: Тоя наш син е упорит и непокорен; не слуша думите ни, разблуден е и пияница.

²¹ Тогава всичките мъже от града му да го убият с камъни, та да умре; така да отмахнеш злото отсред себе си; и целият Израил ще чуе и ще се убои.

²² Ако някой извърши престъпление, което заслужава смърт, и бъде умъртвен като го обесиш на дърво,

²³ да не остане тялото му през цялата нощ на дървото, но непременно да го погребеш в същия ден; защото обесеният е проклет от Бога; така да не оскверниш земята, която Господ твоят Бог ти дава в наследство.

ГЛАВА 22

Когато видиш изгубено говедото или овцата на брата си, да не ги изоставиш {Еврейски: Да не затваряш очите си към тях.}; непременно да ги върнеш при брата си.

² И ако брат ти не е близо при тебе, или ако не знаеш кой е, тогава ги прибери у дома си, и да стоят при тебе, докато ги потърси брат ти; тогава да му ги дадеш.

³ Така да постъпваш и с осела му; така да постъпваш и с дрехата му; така да постъпваш и с всяко изгубено нещо на брата си, което е изгубил и ти го намериш; не бива да ги изоставиш.

- ⁴ Когато видиш осела на брата си или говедото му паднало на пътя, да не ги изоставиш непременно да ги дигнеш заедно с него.
- ⁵ Жена да не носи мъжко облекло, нито мъж да се облича с женска дреха; понеже всички, които правят така, са мерзост на Господа твоя Бог.
- ⁶ Ако се случи птиче гнездо да бъде на пътя ти, на някое дърво или на земята, и в него пилета или яйца, и майката лежи на пилетата или на яйцата, да не вземеш майката заедно с малките.
- ⁷ Непременно да пуснеш майката, а малките бива да вземеш за себе си; за да ти бъде добре и да се продължат дните ти.
- ⁸ Когато строиш нова къща, да правиш ограда около стрехите си, за да не навличаш на къщата си виновност за кръв, в случай, че падне някой от покрива.
- ⁹ Да не сееш лозето си с разнородни семена, за да се не изгуби цялото му произведение, - семето, което си сеял и плодът на лозето.
- ¹⁰ Да не ореш с вол и осел заедно.
- ¹¹ Да не обличаш дреха направена от вълна и лен смесени заедно.
- ¹² Да си правиш ресни по четирите краища на дрехата, с която се покриваш.
- ¹³ Ако някой вземе жена и, след като влезе при нея, я намрази,
- ¹⁴ и я наклевети в срамотни работи, и навлече на нея лошо име, като рече: Взех тая жена, и като се приближих при нея, не я намерих девица,
- ¹⁵ тогава бащата и майката на момата да вземат и занесат белезите от девството на момата при градските старейшини в портата;
- ¹⁶ и бащата да рече на старейшините: Дадох дъщеря си на този човек за жена; но той я мрази,
- ¹⁷ и, ето, момата наклеветил я е в срамотни работи, като е казал: Не намерих дъщеря ти девица; но ето белезите от девството на дъщеря ми. И да разгънат дрехата пред градските старейшини.
- ¹⁸ Тогава старейшините на оня град да вземат човека да го накажат,
- ¹⁹ като го глобят сто сребърни сикли; той да ги даде на бащата на момата, защото е навлякъл лошо име на Израилска девица. И тя да му бъде жена; не бива да я напуска през целия си живот.
- ²⁰ Но ако е истинно това нещо, че не се е намерило девство у момата,
- ²¹ тогава да изведат момата и да я поставят пред вратата на бащиния ѝ дом, и мъжете от града ѝ да я убият с камъни, та да умре; защото е сторила безчестие в Израил, като е блудствувала в бащиния си дом. Така да отмахнеш злото изсред себе си.
- ²² Ако се намери някой лежащ с омъжена жена, тогава и двамата да бъдат убити, мъжът, който е лежал с жената и жената. Така да отмахнеш злото от Израил.
- ²³ Ако някой намери в града някоя млада девица, сгодена за мъж, и лежи с нея,
- ²⁴ тогава да изведете и двамата пред портата на оня град, и да ги убие с камъни, та да умрат, - момата, защото не е извикала, като е била в града, и мъжа, защото е обезчестил жената на ближния си. Така да отмахнеш злото изсред себе си.
- ²⁵ Но ако някой намери на полето сгодена мома и я изнасили, тогава само мъжът, който е лежал с нея, да бъде убит;
- ²⁶ а на момата да не направиш нищо; в момата няма грях, който заслужава смърт; защото това нещо е, както кога някой се спусне върху ближния си и го убие,
- ²⁷ понеже, като я е намерил на полето, сгодената мома е извикала, но не е имало,

кой да я отърве.

²⁸ Ако някой намери млада несгодена девица и като я хване да лежи с нея, и ги намерят,

²⁹ тогава оня, който е лежал с нея, да даде на бащата на момата петдесет сребърни сикли; и тя да му стане жена понеже я е обезчестил; не бива да я напуска през целия си живот.

³⁰ Никой да не взима жената на баща си, нито да открива полата на баща си.

ГЛАВА 23

Оня, който е скопец, или чийто детероден член е отрязан, да не влиза в Господното събрание.

² Никой незаконнороден да не влиза в Господното събрание; никой и от потомците му до десетото поколение да не влиза в Господното събрание.

³ Амонец и моавец да не влизат в Господното събрание; потомците им и до десетото поколение да не влизат в Господното събрание никога;

⁴ защото не ви посрещнаха с хляб и вода по пътя, когато излизаште из Египет, и защото наеха против тебе Валаама Веоровия син от Фатур месопотамски, за да те прокълне.

⁵ Но Господ твоят Бог не склони да послуша Валаама; а Господ твоят Бог промени проклетията в благословение за тебе, понеже Господ твоят Бог те обикна.

⁶ Да не им благопожелаваш мир или благополучие през всичките си дни до века.

⁷ Да се не отвращаваш от едомец, защото ти е брат; да се не отвращаваш от египтянин, защото ти си бил пришелец в земята му.

⁸ Децата, които се родят от тях в третото поколение, нека влизат в Господното събрание.

⁹ Когато отиваш на война против неприятелите си, пази се от всяка лоша работа.

¹⁰ Ако има всред тебе човек, станал нечист от нещо, което му се е случило през нощта, нека излезе вън от стана, и да не влезе в стана;

¹¹ а привечер да се окъпе във вода, и когато залезе слънцето да влезе в стана.

¹² Да имаш тъй също място вън от стана, гдето да излизаш по нужда;

¹³ и да имаш между оръжията си малка лопатка, та когато клекнеш вън, да се обърнеш и да изровиш с нея и да покриеш онова, което излиза из тебе.

¹⁴ Защото Господ твоят Бог ходи през сред стана ти, за да те избави и да предава неприятелите ти пред тебе; за това станът ти трябва да бъде свет, за да не види Господ нещо нечисто в тебе и се отвърне от тебе.

¹⁵ Да не предадеш на господаря му слуга, който е избягал при тебе от господаря си.

¹⁶ При тебе да живее, всред вас, на мястото, което избере отвътре някой твой град, гдето му е угодно; да го не притесняваш.

¹⁷ Да няма блудница от Израилевите дъщери, нито да има мъжеложник от Израилевите синове.

¹⁸ Срещу никакъв обрек да не принасяш заплата от блудница нито цена от мъжеложник {Еврейски: куче, име дадено на мъжеложник.} в дома на Господа твоя Бог, защото тия и двете са мерзост на Господа твоя Бог.

¹⁹ Да не заемаш на брата си с лихва, било пари с лихва, храна с лихва, или какво да е друго нещо, което се заема с лихва.

- ²⁰ На чужденец бива да заемаш с лихва, а на брата си да не заемаш с лихва; за да те благославя Господ твоят Бог във всичките ти предприятия на земята, в която отиваш да я притежаваш.
- ²¹ Когато направиш обрек на Господа твоя Бог, да не забравяш да го изпълниш; защото Господ твоят Бог непременно ще го изиска от тебе, и неизпълнението му ще ти се счете за грях.
- ²² Но ако се въздържах от да се обричаш, няма да ти се счита за грях.
- ²³ Каквото излиза из устните ти, пази го и го върши според както си обрекъл на Господа твоя Бог, сиреч, доброволния принос, който си обрекъл с устата си.
- ²⁴ Когато влезеш в лозето на ближния си, бива да ядеш грозде, колкото искаш догде се наситиш; но в съда си да не туряш.
- ²⁵ Когато влезеш в сеитбите на ближния си, бива с ръката си да откъснеш класове; но не бива да простреш сърп до сеитбите на ближния си.

ГЛАВА 24

Когато някой вземе жена и се ожени за нея, ако тя не придобие благоволенieto му, защото той намира в нея нещо грозно, тогава да ѝ напише разводно писмо, и, като го даде в ръката ѝ, да я изпрати из къщата си.

- ² А тя, като излезе из къщата му, може да иде и да се омъжи за друг мъж.
- ³ Но ако я намрази и вторият мъж, та ѝ напише разводно писмо, и като го даде в ръката ѝ я изпрати от дома си, или ако умре вторият мъж, който я е взел за своя жена,
- ⁴ то първият ѝ мъж, който я е напуснал, не може да я вземе пак за жена, понеже е осквернена; защото това е мерзост пред Господа. Така да не навличаш грях на земята, която Господ твоят Бог ти дава в наследство.
- ⁵ Ако някой се е оженил наскоро, да не отива на война, и нищо да се не натоваря на него; нека бъде свободен у дома си една година и нека весели жената която си е взел.
- ⁶ Никой да не взема в залог мелница, нито горният ѝ камък; защото с това той взема живот в залог.
- ⁷ Ако се намери някой, че е откраднал човек от братята си от израилтяните, та го е направил роб или го е продал, тогава тоя крадец да умре; така да отмахнеш злото изсред себе си.
- ⁸ Внимавай относно язвата проказа да пазиш добре и да вършиш според всичко каквото ви учат левитските свещеници; внимавайте да правите така както съм им заповядал.
- ⁹ Помни що направи Господ твоят Бог на Мариам по пътя, когато излязохте из Египет.
- ¹⁰ Когато заемаш нещо на ближния си, да не влизаш в къщата му, за да вземеш залог за него.
- ¹¹ Вън да заставаш, и човекът, на когото заемаш, нека ти изнесе залога.
- ¹² И ако човекът е сиромаш, да не лягаш да спиш със залога му при тебе.
- ¹³ Непременно да му върнеш залога при захождането на слънцето, за да спи той с дрехата си и да те благослови; и това ще ти се счете за правда пред Господа твоя Бог.

- ¹⁴ Да не онеправдаваш някой наемник, беден и сиромаш, бил той от братята ти или от чужденците, които са в земята ти отвътре градовете ти.
- ¹⁵ В същия ден му дай заплатата, преди да дойде слънцето, защото е сиромаш и на нея се надява; за да не извика против тебе към Господа, и това да ти се счете за грях.
- ¹⁶ Бащите да се не умъртвяват поради чадата, нито чадата да се умъртвяват поради бащите; всеки поради собствения си грях да бъде умъртвяван.
- ¹⁷ Да не изкривяваш съдбата на чужденеца, нито на сирачето, и да не вземаш дрехата на вдовицата в залог;
- ¹⁸ но да помниш, че ти си бил роб в Египет и, че Господ твоят Бог те е избавил от там; за това Аз ти заповядвам да вършиш това нещо.
- ¹⁹ Когато жънеш жетвата на нивите си, ако забравиш някой сноп на нивата, да се не връщаш да го вземеш; нека бъде за чужденеца, за сирачето и за вдовицата; за да те благославя Господ твоят Бог във всичките дела на ръцете ти.
- ²⁰ Когато брулиш маслините си, да не претръсваш повторно клоните; останалото нека бъде за чужденеца, за сирачето и за вдовицата.
- ²¹ Когато обираш лозето си, да се не връщаш да го пребираш; останалото нека бъде за чужденеца, за сирачето и за вдовицата.
- ²² Помни, че ти си бил роб в Египетската земя; за това Аз ти заповядвам да вършиш това нещо.

ГЛАВА 25

Ако се появи разпра между човеци, и дойдат пред съда, и съдиите ги съдят, тогава нека оправдаят правия и осъдят виновния.

- ² И ако виновният е заслужил за бой, съдията да заповяда да го повалят долу и да му ударят удари пред него, с брой, според престъплението му.
- ³ Четиридесет удара може да му ударят, а не повече; да не би, като превишават и му ударят много повече от тия удари, брат ти да бъде унижен пред очите ти.
- ⁴ Да не обвързваш устата на вола когато вършее.
- ⁵ Ако живеят братя заедно, и един от тях умре бездетен, жената на умрелия да не се омъжи въвн от семейството му за чужд; братът на мъжа ѝ да влезе при нея и да я вземе за своя жена, и да изпълни към нея длъжността на девер.
- ⁶ И първородният, когото тя роди, да наследи в името на умрелия му брат, за да се не изличи името му от Израиля.
- ⁷ Но ако човекът не желае да вземе жената на брата си, тогава братовата му жена да отиде на градските порти при старейшините и да рече: Деверът ми отказва да възстанови името на брата си в Израиля; не иска да изпълни към мене длъжността на девер.
- ⁸ Тогава старейшините на града му да го повикат и да му говорят; и ако той постоянноства и казва: Не желая да я взема,
- ⁹ тогава братовата му жена да пристъпи при него пред старейшините, и като изуе обувката от ногата му да плюе на лицето му, и да проговори и рече: Така ще се прави на човек, който не иска да въздига дома на брата си.
- ¹⁰ И той да се нарича в Израиля с името: Домът на изутия.
- ¹¹ Ако се сбият човеци помежду си, и жената на единия, като пристъпи да освободи

мъжа си от ръката на тогава, който го бие, простре ръката си та го хване за срамните му части,

12 тогава да отсечеш ръката ѝ; окото ти да я не пожали.

13 Да нямаш в торбата си различни теглилки, тежки и леки.

14 Да нямаш в къщата си различни ефи, голяма и малка.

15 Вярна и права теглилка да имаш; вярна и права ефа да имаш; за да се продължат дните ти на земята, която Господ твой Бог ти дава.

16 Защото всички, които вършат това, всички, които вършат неправда, са мерзост на Господа твоя Бог.

17 Помни какво ти направи Амалик по пътя, когато излязохте из Египет,

18 как ти се противи по пътя и поради задните ти човеци, всичките останали надире от слабост, когато ти беше запрял и уморен; и той не се убоя от Бога.

19 Поради това, когато те успокои Господ твой Бог от всичките неприятели около тебе в земята, която Господ твой Бог ти дава в наследство да я притежаваш, заличи спомена на Амалика изпод небето; да не забравиш.

ГЛАВА 26

Когато влезеш в земята, която Господ твой Бог ти дава за наследство, и я завладееш и се заселиш в нея,

2 тогава да вземеш от първите на всичките земни плодове, които събереш от земята, която Господ твой Бог ти дава и, като ги туриш в кошница, да отидеш на мястото, което избере Господ твой Бог, за да установи Името Си там.

3 Да отидеш при оня, който е свещеник в онова време и да му речеш: Признавам днес пред Господа твоя Бог, че влязох в земята, за която Господ се е клел на бащите ни, че ще ни я даде.

4 Тогава свещеникът да вземе кошницата от ръката ти и да я тури пред олтара на Господа твоя Бог.

5 А ти да проговориш, казвайки пред Господа твоя Бог: Праотец ми, когато беше скитник сириец, слезе в Египет, гдето престоя, на брой малко човеци, а там стана народ голям, силен и многочислен.

6 Но египтяните се отнасяха зле с нас и ни притесниха, и ни натовариха с тежка работа;

7 а като извикахме към Господа Бога на бащите ни, Господ послуша гласа ни и погледна на унижението ни, труда ни и угнетението ни.

8 Господ ни изведе из Египет със силна ръка, с издигната мишца, с голям ужас, със знамения и с чудеса;

9 и ни е въвел в това място, и ни е дал тая земя, земя гдето текат мляко и мед.

10 За това, ето, донесох сега първите от плодовете на земята, която си ми дал Ти, Господи. Тогава да ги поставиш пред Господа твоя Бог и да се поклониш пред Господа твоя Бог.

11 И да се развеселиш ти, левитинът и пришелецът, който е всред вас, във всичките блага, които Господ твой Бог е дал на тебе и на дома ти.

12 Когато в третата година, годината за плащане десетъците, свършиш отделянето на всичките десетъци на рожбите си, и ги дадеш на левитина, на пришелеца, на сирачето и на вдовицата, за да ядат отвътре градовете ти и се наситят,

- 13** тогава да речеш пред Господа твоя Бог: Напълно изнесох от къщата си посветените десетъци и дадох ги на левитина, на пришелеца, на сирачето и на вдовицата, според всичките заповеди, които си ми заповядал; аз не съм престъпил ни една от заповедите Ти, нито съм ги забравил;
- 14** не съм ял от десетъците във време на жалейката си, нито съм ги иждивил за нечисто нещо, нито съм дал от тях за мъртвец; послушах гласа на Господа моя Бог; сторих според всичко, което си ми заповядал.
- 15** Погледни от светото Си жилище, от небето, и благослови людеите Си Израиля, и земята, която си ни дал, според както си се клел на бащите ни, земя гдето текат мляко и мед.
- 16** Днес Господ твоят Бог ти заповядва да изпълняш тия повеления и съдби; за това, пази ги и ги изпълнявай с цялото си сърце и с цялата си душа.
- 17** Днес ти си заявил, че Иеова е твоят Бог и, че ще ходиш в Неговите пътища, ще пазиш повеленията Му, заповедите Му и съдбите Му и ще слушаш Неговия глас;
- 18** а Господ днес е заявил, че ти ще бъдеш Негов собствен народ, както ти се е обещал, за да пазиш всичките Негови заповеди,
- 19** и за да те постави по-високо от всичките народи, които е направил, за похвала, за именитост и за слава, и за да сте люде свети на Господа твоя Бог, според както Той е говорил.

ГЛАВА 27

Тогава Моисей с Израилевите старейшини заповяда на людеите, казвайки: Пазете всичките заповеди, които днес ви заповядвам.

- 2** И в деня, когато минете през Иордан към земята, която Господ твоят Бог ти дава, постави си големи камъни, измажи ги с вар,
- 3** и напиши на тях всичките думи на тоя закон, като преминеш Иордан, за да влезеш в земята, която Господ твоят Бог ти дава, земя гдето текат мляко и мед, както ти се е обещал Господ Бог на бащите ти.
- 4** За това, като преминете Иордан, поставете на хълма Гевал тия камъни, за които днес ви заповядвам, и измажи ги с вар.
- 5** И там да издигнеш олтар на Господа твоя Бог, олтар от камъни. Желязно сечиво да не издигнеш върху тях;
- 6** да издигнеш олтара на Господа твоя Бог от цели камъни и да принесеш на него всеизгаряния на Господа твоя Бог;
- 7** да принесеш и примирителни жертви, да ядеш там и да се развеселиш пред Господа твоя Бог.
- 8** А на камъните да напишеш много ясно всичките думи на тоя закон.
- 9** Тогава Моисей с левитските свещеници говори на целия Израил, като каза: Мълчи и слушай, Израилю, днес вие станате люде на Господа вашия Бог.
- 10** За това, слушай гласа на Господа твоя Бог и върши заповедите Му и повеленията Му, които днес ти заповядвам.
- 11** И Моисей заръча на людеите в същия ден, казвайки:
- 12** Когато преминете Иордан, ето кои да застанат на хълма Гаризин, за да благословят людеите: Симеон, Левий, Юда, Исахар, Иосиф и Вениамин;
- 13** и ето кои да застанат на хълма Гевал за да прокълнат: Рувим, Гад, Асир, Завулон,

Дан и Нефталим.

14 Тогава левитите да проговорят и с висок глас да кажат на всичките Израилеви мъже: -

15 Проклет да е оня, който направи изваян или излеян кумир, мерзост на Господа, дело на художически ръце, и го постави на скрито място. И всичките люде в отговор да кажат: Амин!

16 Проклет, който се присмива на баща си или на майка си. И всичките люде да кажат: Амин!

17 Проклет, който премести междите на ближния си. И всичките люде да кажат: Амин!

18 Проклет, който отбие слепия от пътя. И всичките люде да кажат: Амин!

19 Проклет, който изкриви съда на пришелеца, на сирачето и на вдовицата. И всичките люде да кажат: Амин!

20 Проклет, който лежи с жената на баща си; защото открива полата на баща си. И всичките люде да кажат: Амин!

21 Проклет, който лежи с какво да е животно. И всичките люде да кажат: Амин!

22 Проклет, който лежи със сестра си, дъщеря на баща си, или дъщеря на майка си. И всичките люде да кажат: Амин!

23 Проклет, който лежи с тъща си. И всичките люде да кажат: Амин!

24 Проклет, който скришно удари ближния си. И всичките люде да кажат: Амин!

25 Проклет, който приеме подарък, за да убие невинно лице. И всичките люде да кажат: Амин!

26 Проклет, който не потвърждава думите на тоя закон, като ги изпълнява. И всичките люде да кажат: Амин!

ГЛАВА 28

Ако слушаш добре гласа на Господа твоя Бог и внимаваш да вършиш всичките Негови заповеди, които днес ти заповядвам, тогава Господ твоят Бог ще те въздигне над всичките народи на света.

2 И всички тия благословения ще дойдат на тебе и ще почиват на тебе, ако слушаш гласа на Господа твоя Бог.

3 Благословен ще бъдеш в града, и благословен ще бъдеш на полето.

4 Благословен ще бъде плодът на утробата ти, плодът на земята ти и плодът от добитъка ти, рожбите от говедата ти и малките от овците ти;

5 благословен кошът ти и нощвата ти.

6 Благословен ще бъдеш при влизането си и благословен ще бъдеш при излизането си.

7 Господ ще направи да бъдат поразявани пред тебе неприятелите, които се повдигат против тебе; през един път те ще излизат против тебе, а през седем пътища ще бягат от пред тебе.

8 Господ ще заповяда да дойде благословение на тебе в житниците ти и във всичките ти предприятия, и ще те благославя в земята, която Господ твоят Бог ти дава.

9 Господ ще те утвърди като свет народ за Себе Си, според както ти се е клел, ако пазиш заповедите на Господа твоя Бог и ходиш в Неговите пътища;

- 10** И всичките племена на света ще видят, че ти се наричаш с Господното Име, и ще се боят от тебе.
- 11** Господ ще те направи да изобилваш с блага, в плода на утробата ти, в плода на добитъка ти и в плода на земята ти, върху земята, за която Господ се е клел на бащите ти да ти я даде.
- 12** Господ ще ти отвори доброто Си съкровище, небето, за да дава дъжд на земята ти на времето му, и да благославя всичките дела на ръцете ти; и ти ще заемаш на много народи, а няма да вземаш на заем.
- 13** Господ ще те постави глава, а не опашка, та ще бъдеш само отгоре и няма да бъдеш отдолу, ако слушаш заповедите на Господа твоя Бог, които днес ти заповядвам, да ги пазиш и вършиш.
- 14** От думите, които днес ви заповядвам, да се не връщаш надясно или наляво, за да отидеш след други богове да им служиш.
- 15** Но ако не слушаш гласа на Господа твоя Бог, и не внимаваш да вършиш всичките Му заповеди и повеленията Му, които днес ти заповядвам, то всички тия проклетии ще дойдат на тебе и ще почиват на тебе.
- 16** Проклет ще бъдеш в града и проклет ще бъдеш на полето.
- 17** Проклети ще бъдат кошът ти и нощвата ти;
- 18** проклети ще бъдат плодът на утробата ти и плодът на земята ти, рожбите от говедата ти и малките от овците ти.
- 19** Проклет ще бъдеш при влизането си и проклет ще бъдеш при излизането си.
- 20** Господ ще изпраща върху тебе проклетия, смущение и разорение във всичките предприятия, които предприемаш да вършиш догде бъдеш изстребен и погинеш скоро, поради злите дела, чрез които си Ме оставил.
- 21** Господ ще направи да се залепва за тебе мор, догде те довърши от земята, в която отиваш да я завладееш.
- 22** Господ ще те поразява с охтика, с треска, с огница, с възпаление, със суша {Или, нож.}, с изсушителен вятър и с мана; и те ще те гонят догде погинеш.
- 23** Небето над главата ти ще бъде мед, и земята под тебе желязо.
- 24** Господ ще обръща дъжда на земята ти на прах и пепел; ще слиза на тебе от небето догде бъдеш изстребен.
- 25** Господ ще направи да бъдеш поразяван пред неприятелите си; през един път ще излизаш против тях, а през седем пътища ще бягаш отпред тях; и ще бъдеш тласкан по всичките царства на света.
- 26** Трупът ти ще бъде храна на всичките въздушни птици и на земните зверове; и не ще има кой да ги отпъжда.
- 27** Господ ще те поразява с египетския струпей, с кръвотечения, с краста и със сърбеж, от които да не можеш да се изцелиш.
- 28** Господ ще те поразява с умопобъркване, със слепота и с омайване на сърцето;
- 29** и ще ходиш пипайки всред пладне, както слепият пипа в тъмнината, и не ще имаш успех в пътищата си; а ще бъдеш само притесняван и обиран всеки ден, и не ще има кой да те избави.
- 30** Ще се сгодиш за жена, но друг мъж ще лежи с нея; къща ще построиш, но няма да живееш в нея; лозе ще насадиш, но няма да ядеш от плода му.
- 31** Говедото ти ще бъде заклано пред очите ти, и няма да ядеш от него; оселът ти ще бъде грабнат пред тебе, и няма да ти се върне; овците ти ще бъдат предадени на

неприятелите ти, и не ще имаш, кой да ги избави.

32 Синовете ти и дъщерите ти ще бъдат предадени на друг народ, и очите ти ще гледат и ще чезнат за тях всеки ден, но нищо не ще бъде в силата на ръката ти да им помогне.

33 Народ, когото не познаваш, ще изяде плода на земята ти и на всичките ти трудове; и ти ще бъдеш винаги само притесняван и измъчван.

34 Ще полудееш, като гледаш това, което ще виждат очите ти.

35 Господ ще те поразява с лошо възпаление в колената и в пищялите, тъй щото не ще можеш да се изцелиш, от стъпалата на нозете си до темето си.

36 Господ ще заведе тебе и царя, когото ще си поставил над себе си, при народ, когото не си познавал, нито ти нито бащите ти; и там ще служиш на други богове, на дърво и камък.

37 И ще станеш за учудване, за поговорка и за поругание на всичките племена, между които Господ ще те отведе.

38 Много семе ще изнасяш на полето, а малко ще събираш, защото скакалците ще го пояждат.

39 Лозя ще посаждаш и обработваш, а вино няма да пиеш от тях, нито ще събираш грозде, защото червей ще ги изяде.

40 Маслини ще имаш във всичките си предели, а с масло няма да се помазваш, защото маслините ти ще окапват.

41 Синове и дъщери ще раждаш, но те не ще бъдат за тебе, защото ще отиват в плен.

42 Всичките ти дървета и плода на земята ти, щурецът ще ги пояде.

43 Чужденецът, който е всред тебе, ще се издига горе и по-горе над тебе; а ти ще пропадаш долу и по-долу.

44 Той ще заема на тебе, а ти не ще заемаш на него; той ще бъде глава, а ти ще бъдеш опашка.

45 Всички тия проклетии ще дойдат върху тебе, та ще те гонят и ще те застигат, догде бъдеш изстребен; защото ти не послуша гласа на Господа твоя Бог, за да пазиш заповедите Му и повеленията, които ти заповяда.

46 Това ще бъде за винаги знамение и чудо върху тебе и потомството ти.

47 Понеже не си служил на Господа твоя Бог с веселие и със сърдечна радост поради изобилието на всичко,

48 за това ще слугуваш на неприятелите си, които Господ ще прати против тебе, в глад, в жажда, в голота и в лишение от всичко; и Той ще тури на шията ти железен ярем догде те погуби.

49 Господ ще навлече против тебе народ от далеч, от земния край, като с орлово летене; народ чийто език не разбираш;

50 народ със свиреп поглед, който не ще почете стар нито ще пожали млад;

51 и ще яде плода на добитъка ти и плода на земята ти догде починеш; който не ще ти остави ни жито, ни вино, ни масло, нито рожбите от говедата ти, нито малките от овците ти, догде те погуби.

52 Ще те обсади във всичките ти градове, догде по цялата ти земя изпадат високите ти и укрепени стени, на които се надяваше; и ще те обсади във всичките ти градове из цялата земя, която Господ твоят Бог ти даде.

53 И тогава, при обсадата и притеснението, с което ще те притесни неприятелят ти,

ще ядеш плода на утробата си, месата на синовете си и на дъщерите си, които Господ твоят Бог ти е дал.

54 Оня мъж между вас, който е изтънчен и изнежен, ще гледа с немилостиво око на брата си, на жената, която почива на пазухата му и на останалите чада, които му оцелеят,

55 та няма да даде ни на едного от тях от месото на чадата си, които ще яде; защото не ще му остане нищо при обсадата и притеснението, с което неприятелят ти ще те притесни във всичките ти градове.

56 Жената между вас, която е изтънчена и изнежена, която не би дръзнала да тури на земята стъпалото на ногата си по причина на изтънченост и изнеженост, ще гледа с немилостиво око на мъжа, който почива на пазухата ѝ, на сина си, на дъщеря си,

57 и на малкото си дете, което е излязло измежду краката ѝ, да! на чадата, които е родила; защото ще ги яде тайно поради лишението от всичко при обсадата и притеснението, с което неприятелят ти ще те притесни в градовете ти.

58 Ако не внимаваш да изпълняваш всичките думи на тоя закон, които са написани в тая книга, и не се боиш от това славно и страшно име ИЕОВА ТВОЯ БОГ,

59 тогава Господ ще направи ужасни язвите върху тебе и язвите върху потомството ти, язви големи и непрестанни, и болести зли и непрестанни.

60 И ще навлече върху тебе всичките египетски болести, от които ти се боеше, и те ще се залепят за тебе;

61 още и всяка болест и всяка язва, която не е написана в книгата на тоя закон, Господ ще ги нанесе на тебе догде бъдеш изстребен.

62 Ще останете малцина на брой, - докато по множество бяхте като звездите на небето; защото ти не послуша гласа на Господа твоя Бог.

63 И както бе драго на Господа да ви струва добро и да ви умножава, така ще бъде драго на Господа да ви изстребва и да ви погубва; и ще бъдете изкоренени от земята, в която отивате да я завладеете.

64 Господ ще те разпръсне между всичките племена от единия край на света до другия край на света; и там ще служиш на други богове, които нито ти си познавал нито бащите ти, на дърво и камък.

65 Но и всред тия народи не ще намериш покой, нито ще има почивка за стъпалото на ногата ти; но там Господ ще ти даде треперене на сърцето, помрачаване на очите и изнемогване на душата.

66 Животът ти ще бъде в неизвестност пред тебе; и ти ще се боиш денем и нощем, и не ще бъдеш уверен за живота си.

67 Заран ще думаш: О да мръкнеше! и вечер ще думаш: О да съмнеше! поради страха, с който в сърцето си ще се страхуваш, и поради зрелищата, които с очите си ще виждаш.

68 И Господ ще те върне в Египет с кораби през пътя, за който ти рекох: Вече няма да го видиш; и там ще искате да се продадете на неприятелите си за роби и за робини; но не ще има кой да ви купува.

ГЛАВА 29

Ето думите на завета, който Господ заповяда на Моисея да направи с израилтяните в Моавската земя, освен завета, който направи с тях в Хорив.

2 Моисей повика целия Израил и им каза: Вие видяхте всичко що направи Господ

пред очите ви в Египетската земя, на Фараона и на всичките му слуги, и на цялата му земя;

³ големите изпитни, които очите ти видяха, знаменията и ония големи чудеса;

⁴ но до тоя ден Господ не ви даде сърце за да разбирате, очи за да виждате и уши за да слушате.

⁵ А аз ви дадох за четиридесет години по пустинята, през което време дрехите ви не овехтяха на вас, и обувката ни на един от вас не овехтяха на ногата ти,

⁶ хляб не ядохте, и вино и спиртни пития не пихте, за да знаете, че аз съм Господ вашият Бог.

⁷ И когато дойдохте на това място есевонският цар Сион и васанският цар Ог излязоха против нас на бой; а ние ги поразихме,

⁸ завладяхме земята им, и я дадохме за наследство на рувимците, на гадците и на половината от Манасиевото племе.

⁹ Пазете, прочее, думите на тоя завет и изпълнявайте ги, за да успявате във всичко що правите.

¹⁰ Днес вие всички стоите пред Господа вашия Бог, - началниците на племената ви, старейшините ви, надзирателите ви, всичките Израилеви мъже,

¹¹ чадата ви, жените и чужденецът, който е всред стана ти, от дървосечеца ти до водоносеца ти, -

¹² за да встъпиш в завета на Господа твоя Бог и в клетвата, която Господ твоят Бог прави днес с тебе,

¹³ за да те утвърди днес за Свои люде, и Той да ти бъде Бог, според както ти е рекъл и както се е клел на бащите ти, на Авраама, на Исаака и на Якова.

¹⁴ И аз не правя тоя завет и тая клетва само с вас,

¹⁵ но както с ония, които днес стоят тук с нас пред Господа нашия Бог, така и с ония, които днес не са тук с нас;

¹⁶ (защото вие знаехте как живеехме в Египетската земя, и как минахме всред народите през които пропътувахме;

¹⁷ и видяхме мерзостите им, и дървените им и каменни, сребърни и златни кумири, които са между тях);

¹⁸ тъй щото да няма между вас мъж или жена, семейство или племе, чието сърце да се отклонява днес от Господа нашия Бог, за да иде да служи на боговете на ония народи; тъй щото да няма между вас корен, който да ражда отрова и пелин,

¹⁹ та, когато чуе думите на тая клетва, да ласкае себе си в сърцето си и да рече: аз ще имам мир, ако и да ходя с упорито сърце и притурям пиянство на жаждата.

²⁰ Бог няма да се умилостави на него, но изведнъж гневът на Господа и ревнивостта Му ще пламнат против тоя човек; и всяка проклетия, която е написана в тая книга, ще падне на него, и Господ ще изличи името му под небето.

²¹ Господ ще го отдели от всичките Израилеви племена за погибел, според всичките проклетии на завета написан в тая книга на закона.

²² А идещото поколение, чадата ви, които ще настанат подир вас, и чужденецът, който дойде от далечна земя, когато видят язвите нанесени на оная земя и болестите, с които Господ я е направил да боледува, ще кажат:

²³ Цялата земя е изгорена със сярата и със солта, та нито се сее нито произраства, и никаква трева не никне на нея, както при съсипването на Содом и Гомор, на Адама и Севоим, които Господ съсипа в гнева Си и в яростта Си.

- ²⁴ Всичките, народи ще кажат: Защо направи Господ така на тая земя? Що значи яростта на тоя голям гняв?
- ²⁵ Тогава ще им думат: Защото оставиха завета на Господа Бога на бащите си, който Той направи с тях, когато ги изведе из Египетската земя,
- ²⁶ и отидоха та служиха на други богове и им се поклониха, богове, които не знаеха, и които Той не бе им дал, -
- ²⁷ за това пламна яростта на Господа против тая земя, за да докара на нея всичките проклетии, които са написани в тая книга.
- ²⁸ И Господ ги изкорени от земята им с гняв, с ярост и с голямо негодувание, и ги хвърли в друга земя където са днес.
- ²⁹ Скритото принадлежи на Господа нашия Бог, а откритото принадлежи на нас и на чадата ни до века, за да изпълняваме всичките думи на тоя закон.

ГЛАВА 30

Когато дойдат на тебе всички тия неща, благословението и проклетията, които положих пред тебе, ако ти си ги припомниш всред всичките народи, между които Господ твойт Бог ще те изгони,

- ² и се обърнеш към Господа твоя Бог и с цялото си сърце и цялата си душа послушаш, ти и чадата ти, гласа Му, според всичко що днес ти заповядвам,
- ³ тогава Господ твойт Бог ще те върне от плен, ще ти покаже милост, и пак ще те събере от всичките народи, между които Господ твойт Бог ще те е разпръснал.
- ⁴ До небесните краища, ако бъдеш изгонен, даже от там ще те събере Господ твойт Бог, и от там ще те вземе;
- ⁵ и Господ твойт Бог ще те въведе в земята, която бащите ти притежаваха, и ти ще я притежаваш; Той ще ти струва добро, и ще те умножи повече от бащите ти.
- ⁶ Господ твойт Бог ще обреже сърцето ти и сърцето на потомството ти, за да любиш Господа твоя Бог с цялото си сърце и с цялата си душа, та да живееш.
- ⁷ И Господ твойт Бог ще излее всички тия проклетии върху неприятелите ти и върху ония, които те ненавиждат и те гонят.
- ⁸ А ти наново ще слушаш гласа на Господа, и ще изпълняваш всичките Му заповеди, които днес ти заповядвам.
- ⁹ И Господ твойт Бог в благост ще те направи да изобилваш във всичките дела на ръцете ти, в плода на утробата ти, в плода на добитъка ти и в рожбите на земята ти; защото Господ пак ще се зарадва за тебе да ти струва добро, както се е зарадвал на бащите ти,
- ¹⁰ ако слушаш гласа на Господа твоя Бог, и пазиш заповедите Му и повеленията Му, които са написани в тая книга на закона, - ако се обърнеш към Господа твоя Бог с цялото си сърце и с цялата си душа.
- ¹¹ Понеже тая заповед, която днес ти заповядвам, не е много мъчна за тебе, нито е далеч.
- ¹² Не е на небето та да кажеш: Кой ще се възкачи за нас на небето да ни я донесе, за да я чуем и да я изпълняваме?
- ¹³ Нито е оттатък морето та да кажеш: Кой ще премине морето за нас да ни я донесе, за да я чуем и да я изпълняваме?
- ¹⁴ Но думата е много близо при тебе, в устата ти и в сърцето ти, за да я изпълняваш.

- ¹⁵ Ето днес положих пред тебе живота и доброто, смъртта и злото,
- ¹⁶ като ти заповядвам днес да любиш Господа твоя Бог, да ходиш в Неговите пътища и да пазиш заповедите Му, повеленията Му и съдбите Му, за да живееш и да се умножаваш, и да те благославя Господ твоят Бог в земята, в която влизаш, за да я завладееш.
- ¹⁷ Но ако се отвърне сърцето ти та не слушаш, но се заблудиш та се кланяш на други богове и им служиш,
- ¹⁸ аз ви заявявам днес, че непременно ще загинете; няма да се продължат дните ви на земята, към която преминавате през Иордан, за да влезете да я притежавате.
- ¹⁹ Днес викам небето и земята за свидетели против вас, че положих пред вас живота и смъртта, благословието и проклетията; за това, изберете живота, за да живееш, ти и потомството ти;
- ²⁰ избери да любиш Господа твоя Бог да слушаш гласа Му, и да бъдеш привързан Нему, (защото това е животът ти и дължината на дните ти), за да живееш на земята, за която Господ се е клел на бащите ти, на Авраама, Исаака и Якова, че ще им я даде.

ГЛАВА 31

След това Моисей, като изговори тия думи на целия Израил, прибави та им каза:

- ² На сто и двадесет години съм аз днес; не мога вече да излизам и да влизам; и Господ ми е казал: Няма да преминеш тоя Иордан.
- ³ Господ твоят Бог Той ще върви пред тебе; Той ще изтреби тия народи от пред тебе, и ти ще ги завладееш; и Исус, той ще върви пред тебе, според както Господ говори.
- ⁴ И Господ ще им направи така както направи на аморейските царе Сион и Ог, и на земята им, които изтреби.
- ⁵ Господ ще ги предаде вам; и вие да им сторите според всичките заповеди, които съм ви заповядал.
- ⁶ Бъдете силни и дързостни, не бойте се нито да се страхувате от тях; защото Господ твоят Бог Той е, Който върви пред тебе; не ще отстъпи от тебе нито ще те остави.
- ⁷ Тогава Моисей повика Исуса и му каза, пред целия Израил: Бъди силен и смел, защото ти ще въведеш тия люде в земята, за която Господ се е клел на бащите им, че ще им я даде, и ти ще им я разделиш за наследство.
- ⁸ Господ, Той е, Който ходи пред тебе, Той ще бъде с тебе; не ще отстъпи от тебе нито ще те остави; не бой се, нито се страхувай.
- ⁹ А Моисей написа тоя закон и го предаде на свещениците, Левиевите потомци, които носеха ковчега за плочите на Господния завет, и на всичките Израилеви старейшини.
- ¹⁰ Моисей им заповяда, казвайки: В края на всяка седма година, в годината определена за опрощаването, в празника на скинопигията,
- ¹¹ когато целият Израил се събира да се явява пред Господа твоя Бог на мястото, което Той избере, да прочиташ тоя закон пред целия Израил на всеослушание.
- ¹² Събирай людето, мъжете, жените, децата и чужденеца, който е отвътре градовете ти, за да чуят и се научат, та да се боят от Господа вашия Бог, и да внимават да изпълняват всичките думи на тоя закон;

- 13** да чуят и чадата им, които не знаят, та да се научат да се боят от Господа вашия Бог до тогава, до когато живеете в земята, към която преминавате през Иордан, за да я завладеете.
- 14** Тогава Господ каза на Моисея: Ето, приближават дните ти да умреш; повикай Исуса, и представете се в шатъра за срещане, за да му дам поръчка. Моисей, прочее, отиде и Исус, и се представиха в шатъра за срещане.
- 15** И Господ се яви в шатъра в облачен стълб; и облачният стълб застана до входа на шатъра.
- 16** И Господ рече на Моисея: Ето, ти ще заспиш с бащите си; а тия люде ще се подигнат да блудствуват след чуждите богове на земята, гдето отиват да се намират между тях, а ще оставят Мене, и ще престъпват завета, който направих с тях.
- 17** И в оня ден гневът Ми ще пламне против тях, и Аз ще ги оставя и ще скрия лицето Си от тях; и ще бъдат разграбвани, и много злини и скърби ще ги постигнат; та ще кажат в оня ден; Не постигнаха ли ни тия злини понеже нашият Бог не е сред нас?
- 18** И в оня ден Аз непременно ще скрия от тях лицето Си поради всичките злини, които ще са сторили, като се обърнат към чужди богове.
- 19** И сега, напишете си тая песен и научете израилтяните на нея; турете я в устата им, тъй щото тая песен да Ми бъде за свидетелство против израилтяните.
- 20** Защото, като ги въведа в земята, за която съм се клел на бащите им, земя гдето текат мляко и мед, и те ядат и се наситят и затлъстят, тогава ще се обърнат към чужди богове и ще им служат, а Мене ще отхвърлят с презрение и ще нарушават завета Ми.
- 21** И като ги постигнат много злини и скърби, тая песен ще говори против тях като свидетел защото няма да се забрави от устата на потомството им; понеже Аз зная мислите, които те размишляват още сега, преди да съм се клел.
- 22** И тъй, Моисей написа тая песен в същия ден, и научи израилтяните на нея.
- 23** А Господ заръча на Исуса Навиевия син, казвайки: Бъди силен и дързостен, защото ти ще въведеш израилтяните в земята, за която съм им се клел; и Аз ще бъда с тебе.
- 24** А когато Моисей написа на книга думите на тоя закон дори до край,
- 25** тогава Моисей заповяда на левитите, които носеха ковчега за плочите на Господния завет, като каза:
- 26** Вземете тая книга на закона и турете я край ковчега за плочите на завета на Господа вашия Бог; и там ще бъде за свидетелство против тебе.
- 27** Защото аз знам непокорството ти и коравината на врата ти. Ето, догде съм още жив между вас днес, вие сте били непокорни Господу; а колко повече ще бъдете след като умра!
- 28** Съберете при мене всичките старейшини на племената си и първенците си, за да говоря тия думи на всеослушание и да призова небето и земята за свидетели против тях.
- 29** Понеже знам, че подир смъртта ми непременно ще се развратите и отклоните от пътя, за който ви заповядах; и в послешните дни злини ще ви застигнат, понеже ще вършите зло пред Господа и ще Го разгневявате с делата на ръцете си.
- 30** Моисей, прочее, изговори до край, на всеослушание пред цялото Израилево общество, думите на тая песен: -

Слушай, небе, и ще говоря; И да чуе земята думите на устата ми.

² Учението ми ще капе като дъжд; Думата ми ще слезе като роса, Като тънък дъжд на зеленище, И като пороен дъжд на трева.

³ Понеже ще провъзглася името на Господа, Отдайте величие на нашия Бог.

⁴ Той е Канара; делата му са свършени, Защото всичките Му пътища са прави, Бог на верността е, и няма неправда в Него; Справедлив и прав е Той.

⁵ Те се развратиха; Порокът им не подобава на Неговите чада; Те са поколение извратено и криво.

⁶ Така ли въздавате Господу, Люде глупави и неразумни? Не е ли Той Отец ти, Който те е усвоил? - Той, Който те е създал и утвърдил.

⁷ Спомни си предишните дни, Смисли годините на много поколения; Попитай баща си, и той ще ти извести, - Старците си, и те ще ти кажат.

⁸ Когато Всевишният даваше наследство на народите, Когато разпръсна Адамовите потомци, Постави границите на племената Според числото на израилтяните.

⁹ Защото дял на Господа са Неговите люде, Яков е падащото Му Се с жребие наследство.

¹⁰ Намери го в пуста земя, Да! в пуста, дива и виеща; Огради го, настави го, Опази го като зеницата на окото Си.

¹¹ Както орел разбутва гнездото си. Трепери над пилетата си, Разпростира крилата си Та ги подема, и вдига ги на крилата си,

¹² Така Господ сам го води, И нямаше с него чужд бог.

¹³ Издигна го на високите места на света, И той яде произведенията на нивите; И кърми го с мед от камък И с масло от скала кременлива.

¹⁴ С краве масло и с овче мляко, С тлъстина от агнета И от овни васански и от козли, С тлъстина от пшеница; И ти пи вино - кръв гроздова.

¹⁵ А Иесурун затлъстя и ритна; Затлъстят си, угоил си се, Надебелял си; Тогава забрави Бога, Който го създаде, И презря Канарата на спасението си.

¹⁶ С чужди богове Го раздразниха до ревнуване, С мерзости Го раздразниха до гняв.

¹⁷ Пожертвуваха на бесове, които не бяха Бог, На богове, които не бяха знаели, На нови богове наскоро въведени От които бащите ви не се бояха;

¹⁸ А ти не помисли за Канарата, Която те роди, И забрави Бога Създателя твой.

¹⁹ Видя Господ и огорчи се, Защото Го разгневиха синовете Му и дъщерите Му;

²⁰ И рече: Ще скрия лицето Си от тях, Ще видя каква ще бъде сетнината им; Защото те са поколение развратено, Чада, в които няма вяност.

²¹ Те Ме раздразниха до ревнуване с онова, което не е Бог, С кумирите си Ме разгневиха; За това и Аз ще ги раздразня до ревнуване с ония, които не са люде, С народ несмислен ще ги разгневя.

²² Защото огън се накладе в гнева Ми, И ще пламне дори до най-дълбокия ад; Ще пояде земята с произведенията ѝ, И ще изгори основите на планините.

²³ Ще натрупам на тях зло; Всичките Си стрели ще изхвърля върху тях.

²⁴ Ще изтлеят от глад, Ще бъдат изпоядени от възпалителна болест И от лют мор; Зверски зъби ще изпратят върху тях, И отрова от пълзящите по земята.

²⁵ Извън нож а извътре ужас Ще погуби децата им, И младежа и девицата, Бозайниче и белокосия старец.

²⁶ Рекох: Разпръснал бих ги, Изличил бих спомена им изсред човеците,

- 27 Ако не се боях от гнева на неприятеля. Да не би да високоумствуват противниците им И кажат: Мощната наша ръка Направи всичко това, а не Господ.
- 28 Защото те са народ неразбран, И няма в тях разум.
- 29 О да бяха мъдри, да разбират това, Да смисляха сетнината си!
- 30 Как би могъл един да прогони хиляда, И двама да обърнат в бяг десет хиляди, Ако Канарата им не би ги предала, И Господ не би ги предал!
- 31 Защото тяхната канара не е като нашата Канара; И самите ни неприятели нека съдят за това.
- 32 Понеже тяхната лоза е от содомската лоза И от гоморските ниви; Гроздето им е грозде отровно, Гроздовете им са горчиви;
- 33 Виното им е отрова змийска И мъчителна отрова аспидова.
- 34 Това не е ли скрито у Мене? Не е ли запечатано в съкровищата Ми?
- 35 На Мене принадлежи възмездието и въздаянието; Ногата им с време ще се подплъзне; Защото близо е денят на погиването им, И пригответното за тях приближава.
- 36 Защото Господ ще съди людете Си И ще пожали слугите Си, Когато види, че изчезна силата им, И че не остана никой, затворен или свободен {Т.е., малолетен или пълнолетен.}.
- 37 И ще рече: Где са боговете им, Канарата, на която уповавах,
- 38 Които ядяха тлъстината на жертвите им, Пиеха виното на възлиянията им? Те нека станат и ви помогнат Нека ви бъдат закрила.
- 39 Вижте сега, че Аз съм Аз, И освен Мене няма Бог; Аз убивам и Аз съживявам, Аз наранявам и Аз изцелявам; И няма кой да избавя от ръката Ми.
- 40 Защото дигам ръката Си към небето И казвам: Заклевам се във вечния Си живот,
- 41 Че, ако изостря лъскавия Си меч И туря ръката Си на съдба, Ще въздам на враговете Си, И ще сторя възмездие на ненавистниците Си.
- 42 Ще упоя стрелите Си с кръв, И мечът Ми ще яде мяса С кръвта на убитите и на пленените, На чело с вражеските първенци.
- 43 Развеселете се, народи, с людете Му; Защото ще въздаде за кръвта на слугите Си, И ще стори възмездие на противниците Си, И ще направи умилоствение за земята Си, за людете Си.
- 44 И Моисей дойде, той и Исус Навиевият син, та изговори всичките думи на тая песен на всеослушание пред людете.
- 45 И като свърши Моисей да говори всички тия думи на целия Израил, рече им:
- 46 Обърнете сърцата си към всички тия думи, които днес ви заявявам, за които да заръчате и на чадата си да внимават да вършат всичките думи на тоя закон.
- 47 Защото за вас това не е празно нещо; понеже то е животът ви, и с това ще се продължи животът ви на земята, към която минавате през Иордан, за да я завладеете.
- 48 В същия ден Господ говори на Моисея, казвайки:
- 49 Възкачи се на тая аваримска планина, планината Нево, която е в Моавската земя срещу Ерихон, и разгледай Ханаанската земя, която Аз давам на израилтяните за притежание;
- 50 и умри на планината, на която се възкачваш, и прибери се при людете си, както брат ти Аарон умря на планината Ор и се прибра при людете си;
- 51 защото не Ми се покорихте между израилтяните при водите на Мерива {То ест:

Препиране.} Кадис в пустинята Цин, понеже не Ме осветихте всред израилтяните.

⁵² За това, отсреща ще видиш земята; но в нея няма да влезеш, в земята, която давам на израилтяните.

ГЛАВА 33

И ето благословението, с което Божият човек Моисей благослови израилтяните преди смъртта си.

² Рече: - Господ дойде от Синай, И яви им се от Сиир; Осия от планината Фаран, И дойде с десетки хиляди светии; От десницата Му излезе огнен закон за тях.

³ Ей, възлюби племената; Всичките Му светии са под ръката ти; И седяха при нозете ти За да приемат думите ти.

⁴ Закон заповяда нам Моисей, Наследство на Якововото общество.

⁵ И той беше цар в Есурун Когато първенците на людете се събраха, Всичките Израилеви племена.

⁶ Да е жив Рувим, и да не умре; И да не бъдат мъжете му малочислени.

⁷ И ето какво каза за Юда: Послушай, Господи, гласа на Юда, И доведи го при людете му; Ръцете му нека бъдат достатъчни за него; И бъди му помощ срещу противниците му.

⁸ И за Левия рече: Тумимът ти и Уримът ти Да бъдат с оня твой благочестив човек, Когото си опитал в Маса. И в когото си се препирал при водите на Мерива;

⁹ Който рече за баща си и за майка си: Не гледай на тях; Който не призна братята си, Нито позна своите чада; Защо съблюдавах Твоята дума И опазиха Твоя завет.

¹⁰ Ще учат Якова на съдбите Ти, И Израиля на закона Ти; Ще турят темян пред Тебе, И всеизгаряния на олтара Ти.

¹¹ Благослови, Господи, притежанията му. И бъди благосклонен към делата на ръцете му; Порази чреслата на ония, които въстават против него. И на ония, които го мразят, та да не станат вече.

¹² За Вениамина рече: Възлюбеният от Господа ще живее безопасно при него; Господ ще го закриля всеки ден, И той ще почива между рамената му.

¹³ И за Иосифа рече: Благословена да бъде от Господа земята му Със скъпоценни небесни дарове от лежащата долу бездна,

¹⁴ Със скъпоценни плодове от слънцето, И със скъпоценни произведения от месеците,

¹⁵ С изрядни неща от старите планини, Със скъпоценни неща от вечните гори,

¹⁶ Със скъпоценни неща от земята и всичко що има в нея. Благоволенията на Онзи, Който се яви в къпината, Да дойде на главата Иосифова, И на темето на оня, който се отдели от братята си.

¹⁷ Благоволенията му е като на първородния му юнец, И роговете му като роговете на див вол; С тях ще избодат племената до краищата на земята; Те са Ефремовите десетки хиляди, И те са Манасиевите хиляди.

¹⁸ И за Завулону рече: Весели се, Завулоне, в излизането си, И ти, Исахаре, в шатрите си.

¹⁹ Ще свикат племената на планината; Там ще принасят жертва с правда; Защото ще сучат изобилието на морето И съкровищата скрити в крайморския пясък.

²⁰ И за Гада рече: Благословен да бъде оня, който разширява Гада. Седи като

лъвица, и разкъсва мишци и глава.

²¹ Промисли за себе си първия дял, Защото там се узна дела на управителя; А дойде с първенците на людете Та извърши правдата на Господа И Неговите съдби с Израиля.

²² И за Дана рече: Дан е млад лъв, Който скача от Васан.

²³ И за Нефталима рече: О Нефталиме, наситен с благоволение, И изпълнен с благословение Господно, Завладей ти запад и юг.

²⁴ И за Асира рече: Благословен да е с чада Асир; Нека бъде благоугоден на братята си, И да натопа ногата си в масло.

²⁵ Желязо и мед да бъдат обущата ти, И силата ти да бъде според дните ти.

²⁶ Няма подобен на Есуруновия Бог, Който за помощ на тебе се носи на небесата, И на облаците във великолепието Си.

²⁷ Вечният Бог е твое прибежище; И подпорка ти са вечните мишци: Ще изгони неприятеля от пред тебе, и ще рече: Изтреби!

²⁸ Тогава Израил ще се засели сам в безопасност; Източникът Яковов ще бъде в земя богата с жито и с вино; И небесата му ще капят роса.

²⁹ Блажен си ти Израилю; Кой е подобен на тебе, народе спасяван от Господа, Който ти е щит за помощ, И меч за твоето превишаване? Ще ти се покорят неприятелите ти; И ти ще стъпваш по височините им.

ГЛАВА 34

Тогава Моисей се възкачи от моавските полета на планината Нево, на върха Фасга, който е срещу Ерихон. И Господ му показа цялата Галаадска земя до Дан,

² цялата Нефталимова земя, Ефремовата и Манасиева земя, и цялата Юдова земя до Западното море,

³ южната страна, и околността на долината Ерихон, град на палми, до Сигор.

⁴ И Господ му каза: Тая е земята, за която съм се клел на Авраама, на Исаака и на Якова, като рекох: На твоето потомство ще я дам. Аз те направих да я видиш с очите си, но в нея няма да минеш.

⁵ И тъй, Господният слуга Моисей умря там, в Моавската земя, според казаното от Господа.

⁶ И Господ го погребва в долината в Моавската земя срещу Вет-фегор; а до днес никой не знае где е гробът му.

⁷ Моисей беше на сто и двадесет години, когато умря; очите му не се помрачиха, нито силата му намаля.

⁸ И израилтяните плакаха за Моисея тридесет дена в моавските полета; така се изпълниха дните на плача и жалейката за Моисея.

⁹ А Исус Навиевият син беше пълен с мъдър дух, защото Моисей беше възложил ръцете си на него; та израилтяните го слушаха, и вършеха според както Господ беше заповядал на Моисея.

¹⁰ Не се издигна вече в Израиля пророк като Моисея, когото Господ познаваше лице с лице

¹¹ относно всички знамения и чудеса, които Господ го изпрати да извърши в

Египетската земя върху Фараона, върху всичките му слуги и върху цялата му земя,
¹² и относно всичката мощна ръка, и относно всичкия голям ужас, които Моисей
прояви пред очите на целия Израил.

For other languages please go to **www.wordproject.org**